

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Ge'on Yehudah ẕi-Yerushalayim

Rûbîn, Šelomo

המלש, ןיבור

ẕin, 629 [1868 oder 1869]

ישילש קלח

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9920

הסדינים ונהי' יטעיהו במקפר בגדי גאון הפלחה זכות ליון אשר צטנתן
צניה הנסים פנימה לצטו אחס על עור צטן צוקוס הכחנת.

ד. פתיגיל

חס חצנו למעלה חס הפתיגיל צוערכת סאזורים, הסה דעת
רבים שהוא מעיל רחב ונחפסעו ושמו פתיג צחוספת — יל כנו
ברמיל מן ברם; וקטק הסס פתג דומה לשרטי פסק פתה
פתח פלח פקח המורים החכה וסרחה. ולדעת סד"ל קטק
הסס פתיג וחוספת גי היא דרך געגועים להורות פחיל כחמד
ונעים. והסס פתיג (הכוכר צראסית ל"ח) פירשו חונקלוק ורס"י
מענין טולה, והרד"ק פתח אדרה או לכיף.

חלק שלישי

צבי עדיי בנות ציון

פרק ראשון

שער ראש האשה

ושפח ה' קקדק בנות ציון
וה' פתהן יערה (יעים ב')

א. מעשה מקשה

ותחת מעשה מקשה קרחה (יעים ב').

העצרות, כונו כל נסי ארץ הקדם, אהצו לסאה על ראשן ונגדל סער
ארוך היורד וקדקדן צוקלעות תלתלים על לואכן, וכווצה ונחאס היה
בעיניהן ראש קרח ונצח או דלה סער דלה ולכוונה. וצואת ספך סכזיא זו
לעגו ועצרה חוכחחו על גצרות עיני זכות ליון צגערתו: „ושפח ה' קדקד
זכות ליון וה' פתהן יערה וגו' ותחת מעשה וקשה קרחה". ולעוונתו וסחאה
דוד סולמית על ספעת סער סאהצה נסשו הדומה כעדר העזים סנלסו ונהר

כל הארלות, וגם העצריה אשר למדה ונלחכת הסדינים צומרים עשהה קדין כזה
ותחכרהו לכנעני לידון (ושלי ל"א כ"ד) והלידונים היו חומרים על כל הסדינים
סבידיהם, צין שהיו ווארץ ישראל צין שהיו ווארץ אחרת, כי הם מעשה ארץ
מלרים, ע"כ גזרו רבים מחכמי העמים הסס קדין וסס העיר לידון סקקרה
צלטומתיס גם סידון.

הגלעד. וכבר נקדם קדמחה לוחם סחורה למרפח אשם צוגדה
 בחלוק כעורים: „וסרע אח ראש האשה“ (צמדזר ה') סר"ל הסר
 וקלעות הלחלי סערת הראש, כמו שאחז"ל (קועט ע') היא קלעת
 אח סערת לפיכך כהן קוחר אח סערת, כי כן מורה הסרס פרע בכל
 נקום על הסר אגודות הסדרים ופתח מערכת המטטר צמוסקי או צטצעי,
 וחסו „גדל פרע (סס נרדף צהוראחו זלח עם פרח סרד) סער ראשו“
 (צמדזר ו' ה') סר"ל הניח הסער הגדול פרח וסוצצ כמו סהוא, צלי הקלות
 לחו וצלי הקליעהו צקוולוח הלחלים, כמנהג הנשים הסרעות צאקיא, וכן
 לחרו (מ"ק ט"ו) אין פריעה אלח גדול סער.
 והיחה קליעה מחלפות סער ראש האשה צעדיה לצלוס כמגדל פאר
 וכחומר נקסה מכהס ישעיהו הכניח צזעס לעגו וצעצרה מהחלותיו
 מעשה מקשה, הומוז על הלמד צנוח ליון לפאר סערן וקדוש לחרו לה
 כהלמד אל ונורה המקדס שהיחה „מעשה נקסה“, וכחומר: חחת מעשה
 נקסה הנוורה צמקדס חנח הקרחה אשר נאסרה על משרתי המקדס סלח
 יקרמו קרחה והסחול כמדקרות פי חרצ חדס צלל פדי וחץ צרוז צאספחו
 (ישעיה מ"ע צ').

ב. צִמָּה

וְשָׂאָה צִמָּה חֵילָם (איוב ה')

הצניח אחרה צעסוח העצרים אח סערת ראשה וקלעת מעשה ידי
 חמן צקלסול קולוחים צמחלפות יורדות כסנסקים על פי מדוחיה, מכהס הכניח
 הסוח צסס צִמָּה (ישעיה מ"ז צ', ס"ה ד' ו') כי סרסו לוחס מורה גם
 צערכיח לסון קסירה וחדיקה ועניצה יחירה, כעין הסס „למים“ (איוב ה'
 וי"ח) על קסורי מיהרי סס ומלכודה, ע"כ יאמר צסחר אגודה החלחלים „גלי
 לחחך“.

ג. שָׁבֵל

גְּלִי צִמָּתָךְ חֲשָׁפֵי שָׁבֵל (ישעיה מ"ז).

חס הלחלי סער סרסס לח ירדו נכחס סציצ סלוח, כי חס החלכדו
 אחורכיח על סעורף צלמיד סחיל סכלת או ארגמן, קורח להס הכניח הסוח
 צסס שָׁבֵל המורה צערכיח סער ארוך ויורד לחורה, ועל הסר אגודתו לחור
 „חשפי סצל“ כי הסרס חסרף מורה כמו גלס סקר המסכה והסר הקסר
 אשר לצגדים או לקליפת העלים, ומגבילים סכי המספטים הסס זה לעומת
 זה כמספט הלסון: „גלי לחחך“ על מחלפות הסער היורדות מעה סציצ
 סרסס — „חספי סוצל“ על הלמדן גם יחד על סעורף (*).

(* ונראה כי כמו נשים ענמות ורקחות הנ"ל, כן היו נשים מיוחדות לחקן
 ולסלסל סער חשים, ונחלל צעצח ל"ד הגודלת סכוחלת ספוקסה, ספוקסה היא

וגם צחי צני ליון המוקולאים צפו והאמונים עלי תולע לא כוונעו
 כפעם בפעם (צעקותם ונעשה נסים כוונ סרדנפל מולך אשור ופרסנדז מולך
 פרס ודוויס) לסלקל שערח ראשם בתמוכות כאלה, וכוונ סהזיר וצטן
 שמשון הגצור הטהדר צטער ראשו לשזרהו צצצע וחלפות אשר גלמה אהובת
 נפשו דלילה ציסנה אוחו על צרכיה, כן התגלה אחריו אצטלוס צן דוד
 צכוד צערו ונטל וצקלו וצחיים שקלים צאצן המולך וכן מהולל אחריו דוד
 שולמית כי "ראשו כחם פז קולותיו תלחלים שמורות כעורצ" (ש"ה ה').

והעצרות ככל כסי עווי הקדם קלעו צוחלפות שער ראשן חוטי כסף
 וצב (*), גם צחורי ישראל אשר היו צלוית המולך שלמה קלעו צתלחלי שערס
 פקת זהב ורלי כסף אשר הלכולו צזרות השמש עליהם (יוסיפון פלאוויוס
 קדמוניות ספר שמיני). והסליצות אשר ענדו חת התלחלים לומען יתלכדו
 ולא יתפרדו, היו וצפסח שער ראשן או וצפחה ככרית (עיין צצת כ"א ו"ג)
 או וצקטורי לור וצפסחים, אשר נעטרו לפעמים צפרחי חוד וצקמו צזהב
 וצאצנים עוצות וורגליות, וצוכים צתלמוד צצלי קלחות, וצירושלמי
 (כתוצות פ' המדיק) קלפ עין או קלפטון.

ואחרי אשר קלעה העצריה שערח ראשה לוחלפות ולתלחלים ולקולות,
 הסגיחה לקדר אוחס צוערכת תפארת על קדקדה, כוונ שנאמר צאצבל
 "והיטב חת ראשה" אחרי אשר שמה צפוך עיניה (ו"צ ט').

וכשאו העצרות שער ווגודל כ"כ עד שלפעמים התכסו צו כוונ צלעיף
 צראותן פני גצר זר, כווספר (כתוצות ק"ו) וצתו של נקדיוון צן גריון
 צראותה חת ר' יוחנן צן זכאי כחעטפה צצערה וכו'. ואס גדלה וצקסה חת
 שערח נעשה כוגדל, והוא שטיניו צווסנה (צצת פ' י') שר' אליעזר וצחיי
 הגדולח והמוקסה צצצת וצסום צונה (**).

והנה על "הקטורים" ציסעיה הכ"ל חרגס יונחן "קלמווסיא" וצצחרו
 צעל וצוקף הערוך וצרכצ וון קלומים וולה יוכית וצחיא וולה אמונית, שעיניה
 שער ור"ל ג"כ חיה חכטיט השער.

ד המראה

העצרות, ככל אחיותיהן צנות חוה צם כל חוודה לחן ויופי, אחרי
 אשר עשו צחפץ כפיהן תלחלי שער ראשן למויניהם, שאלו צווספטו האורים
 היא הוצרה והציעו אל הראי וולק לראות, אס ללח חפכן צידן לצכות כוונ

הקורקת צווסרק שער הנשים, והגודלת היא חפה הוגדלת תלחלי השער, ואחת ונהנה
 נקראת "מריה ווגדלחה" (Magdalene) המזכרת צאצן-גליוס וצחיהו כ"ז כ"ו, והיא
 מרים ווגדלח שער כטיח צונק' חגיגה ד', כי השרש ג ד ל צערצות וורה סנדך וצרוג ועבוד
 ציחד, ועל "שצע וחלפות ראשו" וצחרגס הבסדי: שצע גדילת ריטיה.

(* שזה רלון "ותעדי זהב וצסף" אחר "עטרת תפארת צראשך" (יחזקאל ג"ז).
 (**) ופריד' צגוצרה סס: וכי דרך צנין צצך? וצטיי חין כדדניס ר"ס ויצן ה' חת
 הללע וצלמד שקלעה הקצ"ה וכו' סכן קורין לקלעיחא צניחא.

העצרות הציבוריות עממן בלחץ ישראל מעלרים, והנה מראות הלוזאות
 והתקנים אשר לבאו פתח אהל* (מועד (שמות ל"ח) שמתן עשה בללאל את
 הכיור ולא כנו כהנה לרחלם (ע"ן רש"י שם בשם סתחמווא, ופילון
 האלכסנדרוני בקפרו חיי משה אומר שלכן נעשה הכיור ונחשת מראות
 הלוזאות להזכיר את כל סרומן זו, כי סוטר הכיור הים מראה למען יראה
 גם הוא את נפשו צהירה וטהורה כמו צראי מולק). ומראה נחכת כזה נקרא
 ג"כ "ראי מולק" (איוז ל"ז). והעשירות השתמשו גם במראות כסף לרוף
 או זהב מוקק מעולפים ספירים ואבני חן. וגם היונים הקדמונים אשר
 קבלו ראשית לימודיהם וכימוסיהם מן ליקרופס המלכי, ידעו כבר ממראות
 נחכת כאלה, וזכר בהגדותיהם המראה אשר הסתכלה בה נעמה אלילת
 המן והיופי, וסקימן אשר החוכים מליינים זו עד היום הזה כוכב
 כוגה היא נעמה היא ווענוק, הורה צימי קדומים על המראה שלה עם
 בית היר. וצקיפורס על אודות סיפיים סבוגדה העלענא זוכר, כי צמעלה
 מעל צאשה וצמולדה לצרות עם מעגבה פאריו לקחה אתה המראה
 של זהב שלה וחציאהו אל העיר טרויה. והנה נעם "ראי מולק" כראה
 שעשו מראות כאלה מכל מיני המולקים, כמו נחשת אלל העצרים כ"ל,
 ומזהב אלל היונים כ"ל. אכן מאשר הזהב והנחשת יקרקים הם וצוק
 אורם איכנו זך ולא למדי, ע"כ צמרו יותר לעשות את המראות מכתף
 מוקק. מראות כסף נאלאו בין סרומאים, וגם צאמעריקה נאלאו אנשי
 איירופה צבוסם שמה השמוש במראות בין חוסצי העיר פערה, אשר עשו
 אותן ממיני נחכת.

המין הרביעי היה כעין עזללות מלוחלחות ומצריקות שהיו נגללות
 כמגלה קפר ונקראו לד"ק (הסך פירושונו לעיל) עש"ז "גליונים" (ישעיה
 ג' עפ"י השערת רש"י שם וגם לדעת הכסדי שהרגם שם "ומזיתא"
 כמו שהרגם אונקלוס על מראות הלוזאות) שצכלל לא ידעו אז עוד
 ממראות גדולות הנחלות על הכותל, כי אם מקטנות הנשאות צחולן
 הצגד. ומשצ הנציח לפי"ז את המראה בין עדי עדיים שהיא אך למוטר
 (Luxus) טכן היה גם צימי חכמי החלמוד והלחה (כמו שמשמע מפירש"י
 ע"ז כ"ע טרק אדם משוצ קפיד לראות צמחה בעשותו את פערה, אם
 אומם ששם קאי רק על איש ולא אשה).

המין החמישי מהמראות היותר שלם צתכלית שמושו הוא לוח
 הנעשה מצוכית, אחרי אשר נאלאו מוצלי הים מעם הפעניקים צמקרה
 את מללכה עבודה הצוכית, צחנותם פעם לרגלי סר הכרמל על חוף
 נלא חול לצפל שם את מאכלם על האש, וכאשר לא היו להם אצנים
 אחרות לעשות מהן חכור וכירים, לקחו מחדד אניתם נחמים גדולים

(* ומלינו גם אלל היונים הקדמונים, כי עלמות הקריצו ראי מולק עם
 אחד תלתלי ראשן הנועף מור עוצר על מוצה אלילה, למלא חן צעיניה או
 לכפר פניה צמחה.

קאלפעטענע, אשר נתכו ונוקו וחוס האש, והתערב החומר ההוא עם דטן העלים ועם חול החוף והיה לזכוכית. ולד"ק הוא „ראי מולק" הכ"ל שזכויב, כי בן אור שם המוצא ספורכו שהן ונראות של נחשת או זכוכית, שכפי הנראה (איוב כ"ח) נודעה אז כבר ונלחכה הזכוכית (אשר לד"ק עשה המלך שלמה חלונים שקופים מעומים — היינו פתוחים וקגורים כאלה שר"ל חלון זכוכית — צצית המוקדש וזכוכית אשר נתכו לו ונלכי לור ולידון שהם הפעניקים הכ"ל, אבל היות הזכוכית של הפעניקים מודעה כבר בקשר איוב יתנגד אל דעת האומר כי ושה כתב קשר איוב, אם לא נקדים הוולח הזכוכית ע"י הפעניקים כוזה ונאות שנה מהמורגל בין קופרי דברי הימים), וכן נראה גם דעת הכסדי שחרגס על „ראי מולק" כמו על „זכוכית" שזכויב הכ"ל „אקסקלריא" (היא הרומית Specular האיטלקית Spechio והגרמנית Spiegel). וידוע כי צעיר לידון במקום עבודה מעשה הזכוכית עשו הפעניקים גם ונראות זכוכית. אך עוד לא השתלמו הנראות שהן ע"י לפוי הלוח ונפנים למען יאר הפנים לפנים, כי אף שנקופר והפעניקים שהרגישו קלת ונשלמות בזאת, בנולאותם פעם צוקרה ללוחית של זכוכית צכקף ח' צכ"ז לא הציבו הדבר כנושטעו הראוי ללפות את עצר הנראה ציתה צחומר צפיר צלתי זכוכי, ותחת ללפות לוח הזכוכית ונפנים ונשחו אותו צכקף שחור, אשר הקדיר והכהה את אור הללם היולא והעראה, ע"כ נראה שגם אחרי הוולח הזכוכית השתמשו הקדמונים עוד ימים רבים אחרי כן בנראות נחכה.

לפוי הנראות צצדיל או צעופרת המליחה הנאה השלש עשרה לנקפרס; אך צראשית לא היה הלפוי הזה צשלמות ונכוון להכליתו, כי ילקו את הצדיל או העופרת הנתך צעודנו רוח או חס על לוח הזכוכית עד אשר צנאה השש עשרה המליחו צצית ונלחכה הזכוכית צמוראנא צנחה וויכיליא ללפות את הנראה צתעוצה צדיל וכקף ח' ונראות כאלה נפולו אז על פני כל הארץ. אמנם צימינו חלה ונלפים את הנראות צכקף וצוקק שזה השלם צכלם. ומה אם צדורות הראשונים השתמשו צראי מולק רק לתועלת הכוי והיופי, לאקסקלריא של נשים להסתכל ציפין ולהתקטע צעדי עדיים, היה הנראה צדורות החדשים צידי אכשי צצורות חושצי ונחשצות חכמה ודעת לתועליות גדולות וחשובות. הראי כלב צין הכלים אשר צידי חוקרי הטבע, הוצרי שמים וחמים צכוכצים, דורשים צמעשה ורכבה היא חכמת הכמיע, וגם ציד רועאי תחלואי צשרים הנהו כלי יקר ונכונה חפץ, שכן ד"ו ונחזון החוקר הטבעי צאנלעית הראי הצוער (Brenn- Spiegel) על כה קרני השמש וחוס האש, על סתכת המולקים ועל שרפת חצן היהלום (Diamant); החוכן מנלה צרקיע השמים מדשות וכלורות צעור ראי המחה ונחוק (Telescop); וע"י ראי העיין

(Augenspiegel) ואלו חוקרי טבע גוף החי פתרון חידות עלומויות
 צידיעות קצות חזיונים רבים בהרכבת גוית כל חי, והרופא ייטיב לראות
 עפ"י הראי הזה בעומק חללו של צבת העין, ויסתכל במדר חשוך שהוא
 לצדוק צו בחורין וצקדקין כמו לאור הנר, ולחזק את דק צית הראות
 אם כנגע כראה לו צצית —
 ואחרי אשר התחמקו במקום וזמן מחדר העצרים המתקשטה
 בחכשיטיה, כוהר לטוב אליה ולהתצוקן על יתר עדיי תפארתה —

פרק שני

מערה הקדקד

קדקד שער מתהלך באשמי (חלים ס"ח)

א. השביסים

על מעטה חקקה הסער עטתה העצרים טצכה מעטה רסה מלמר
 דק או מלמר גפן כך ונרקמת כללכי חווד ומעולפת אצני הוד בטפתו
 כמעטה פרח כוס שושן, ומסולבת כלולאות תכלת וארגמן סיוודות על
 העורף, (*) והיא שהזכיר הכציא (ישעיה ג') צסס שבים (הדומה לשרש
 טצץ ע"ס מעטה חטצץ טלה), וצקפר יהודית (ט"ז ע') "טערה העטתה
 בטצכה", וצווסטה (טצת פ' ע"ו) "וחוטי טצכה" ופי' רע"ו טס: מוגצעה
 טעל הראש עשויה כוין רסה. ווין צגד כזה וולא ינקצים כעין רסה
 (טמות ל"ח) הים המכבר אשר טצל מחלל צוים ופרט על פני צן הדד
 מלך ארס (ו"צ ח' ט"ו) ותרגומו טס ס דינ.

ב. עמרה (Mitra)

צטרס ישתרגו התלתלים לרדת כלוליס חקדקד כזר הסער על
 חלקה הלואה, הסצו כוצע (Tulband) עגול כחלי צילה — העטוי
 מלמר ופשתים או וועור — סציצ הראש, אשר היה ונרקס בארגמן
 ומעולף אצני פז ויקר פנינים ונרקקה צטמן תורק לריח כיחוס, והוא
 כלמד וואחורי הראש צפתיל תכלת, ועל אשיותיו ענדה המגדלת על ראש
 גצירחה צכריכה כפולה ונכופלת פס צון דק צתצכיה עגיל טעוה ועליו
 כקוי חטי ורקוזה הנקטר ונועל להולתה, ועל עדי ראש כזה מפליג
 המליץ צטיר אהצים לאמר "ראשך עליך ככרוול ודלת ראשך כארגמן"
 (הטס כר וול וטתנוע לתרי אפי צחוורו וצלורתו —) וציווי הוטטה
 (כלים י"א ח') היחה עטרה כזאת צלורת ירושלים ונקראה טס עיר טל
 זהב. וטונו צנוקרא הוא צפירה (וצקפר צן סירא ו' "כלילת יופי") או
 עטרה ("עטרת תפארת" מונה יחזקאל ע"ז צין התכשיטים) המורה כזר

(*) טצכה כזאת ונכונה (טצת כ"ז) אטטמא שפי הערוך מין חכשיטי טל חייכי
 לצבוים ואצנים טווצות ומרגליות קצועות צה ומעילות אותה על ראשה, וזכר גם "טצכה
 המוזהבת" (טצת כ"ז).

שרים וכהנים או כתר ולכים ונסיכים בכלל, חר חתן וכלה צפרטו (ס"ה ג' י"ח), וביחוד על העדי פס צון הכ"ל הנכרך על הראש כנחש עקלתון כי כן נרדף "עטרת תפארת" עם "לוית חן" (ונשלי ד' ט') המורה (סס ח' ט') עדי תכריך (כמו הסס ליות צו"ח ז' על דציקת וכריכת הלכות) הראש. והשרש לזה מורה זערצית גלגולי הנחש צועגל (*). וכן הפעל עטר (כמו הפעל כתר) צוקרא מורה קצוב קחור קחור, חס מנאקס (ס"ח כ"ג כו') או מלכה (תהלים ח' ע"ג) — סנקרא ע"ס הארנוי קחור קחור גם "קומרה" — או ונסינוי יקר כמו חסד ורחמים (סס ק"ג ד') וכבוד והדר (סס ח' ו'), ודומה לזה אל ורעיו עעה, עטף.

ג. הַצְּנִיפּוֹת (Turban)

כנוי שני לוויין תכריך ארוך ועגול שרכבו כוה פנמים קצי הראש כמו העטרה הכ"ל היה צְנִיפָה (ישעיה ג' כ"ז) סכן השרש לכף (כמו שרשי לזה עטר כתר הכ"ל) מורה גלול וכרוך צעגול כדור (סס כ"ז י"ח) וזערצית מורה השרש הזה על כריכת המורה קצי המנכים, כי צלמות ושתנושים הישועאליס כוועט צוין חגור לכריכת ראסס המנונה טורצאן (**), ע"כ נקרא תכריך מתעגל כזה על ראש הכהן הגדול מצנפת. והוא גם סס סכתר אשר על ראש הנשיא ונרדף עם עטרה (יחזקאל כ"ח ל"ח), וצונסקל אחר נקרא צניף לכה"ג (זכריה ג') ולכתר האורך סנרדף ג"כ עם עטרת (ישעיה ס"ז ג'). ויתכן שגם סוכן האורך לצט תכריך כזה לאות מנוסלתו, כמו שלצט לתכלית זאת כחנת ואצנט ככ"ל, ונקרא אללו צונסקל צנפה. וזהו חדוד החול הנציח (ישעיה כ"ז) צאורו:

(* שונה כהנהה הסס לו יתן נחש צריח ולויתן נחש עקלתון (ישעיה כ"ז) וצהורלמו לעורר תלמים (איזו ג' ח') הוא דומת לתמים שנוגלים כ"פ צוקרא בעוררו יללה והי צמדזר יליל ישיוון.

(**) וגם התוגרוים ונכים צונלת Doubde ויין תכריך לראש וגם אזור ונכים, וכן צלטון יוכית הסס Mitra המורה עטרת תפארת הראש וליין ג"כ אזור תפארת. — ובעין מילתא דצדיותא צעילי דאורייתא בזכרתי מה ששועתי פעס אחת ציוני חרפי צהיותי אז חדוק צבת החקידים ופי איש אחד קדוש צהוביחו לחסיד אחד על שחתו את חבורתו לזעלה ויך הכרס לעומת המזה וכה דצרו: האדם הזה יפרד לשני חלאים, ונחליו ולזעלה קדוש הוא צצריית הלשון והראש והמוח והסכל והלצ וכו'. ונחליו ולזעלה טומא עומא יקרא צצריית המעור והאחורים וכו', הגבול צין שני החלאים האלה היא החגורה אשר צני עלים נושאים אותה מושפלת עד תחת הכרס, לזעין העלות חלק גדול מהגוף מלד הטומאה אל לז הקדושה, הצינונים והמוון העם מעלים החגורה עד המזה להוריד חלק מהגוף העליון וקדושתו אל עומאת הגוף התחתון, והישועאליס אשר לא רזו לקבל את התורה ופני שכתוצ זה לא תכאף, נושאים את החגורה לזעלה על ראסס, ומורידים צזאת את של הגוף אל שפל המדרגה צטוואה וצזומת הס"ד ולא תתורו אחרי לצצכס ואחרי עיניכס אשר חסס זונים אחריהם. — ואתה הקורא חס תכלה לקרא על דצרי הקדוש הזה: דפ"ח! שפיל לקיפא דקרא: ושפתות כקיל תצלענו!

„לכוף ילכסך לנפה כדור אל ארץ רחבת ידים!“ כאומר: העלעלה אשר יעלעלך ה' יגיע ויכיד את העטרה שעל ראשך, כאלה הדוחף רעסו בחזקה עד שיפול הכובע ועל ראשו, והיא דרך ציון גדול. והנה לפי עדות יקיסון פלאוויוס (קדמוניות ספר ג' ונלחמות ס' ה') הינה מלכפת הכה"ג בחזנית עגול שטוח ומפתה דקה ונכוסה בחכריך צוף יקר ואלד הקובץ את הראש עד המלח ברכוסי הדורים והודרים.

ד. הפארים (Tiara) והמגבעות

כנ"י שלישי למין חכשיט גבוה כרוך על הראש היה פאר (ישעיה ג' י"ט), וגם הוא כמלא צין בגדי כהנים הדיוטים (סמות ל"ט) בליוף פארי המגבעות שש לעומת המצנפת שש שלפניו לכה"ג, וכראש שתחנית מלכתה אחת היא (עיין רש"י צפ' ואתה תלוה). ואם השרש לכף צסס מלכפת מורה בחזינת הכריכה ככ"ל, מורה השרש גצע (המסותף צזה עם שרשי גצג צסס) תגצעה בחזינת תמונתה בגובה כמו גציע וגצעה, וכרדף צזה עם השס כוצע או קובע, כי השרש קצע מורה הקתר דצר (כעין מעל מן מעיל, צוגד מן צגד ככ"ל) בערמה ובחומה (משלי כ"ג. מלאכי ג') וגם מננו נהיה השס קצעה (ישעיה כ"א י"ז) שר"ל גציע גדול, לכן מורה גם הסוראה הכפולה: כקות הראש בחמונה גאסה. אכן השס פאר צפ"ע מליין רק חצוש קטן מפואר תחשוכי ככ"ל, הכעשה לעדי הנשים וחומר יקר, ולפעמים גם מוין וחכת, אשר עליו כעל יקוד מוסד כרכו וועדכות המגבעה, ולחכשים היה מוין פשוט, וכופל צו הלשון חצוש על הראש (יחזקאל כ"ד), והכהנים חצשו על ראשם „פארי פשתים“, (שס ו"ד י"ח) שכן מלות הכהנים חוויד צפשתים ככ"ל, ותכריך המלכפת שעליו היה של צד (ויקרא ע"ז ד') ולכן כופל הלשון חצש גם על המגבעה אשר מועל לפארים (סמות כ"ט ע' ויקרא ח' י"ג).

ה. סרוחי שבולים

גם זה מין מגבעת מפארה לחכשי לצה הכסדים אשר חמדו להם צנות ליון (יחזקאל כ"ג ע"ו) והיה כובע גבה קומה צקומעי כפלים עם כנפים יורדות כקרח העודף על הכתפות, באורך ע"ז עד י"ח אמות כהיום הזה, כי כן מורה השרש קרח בעברית ובערבית כמו רעיו סרך (סמות „סרוך כעל“) סרג ובארמית סרך על סבך מוע רענן בערפיו.

ו. כרבלא

גם זה מין כובע * אדום (לכיל ג' כ"א) בראש חלילי צני ליון

* ואם כמלא „ודוד וכרצל צומעיל צוף“ (דה"א ע"ו) טעמו ע"ד „כמעיל ולכין מעשטי“ (איוב כ"ט).

והצבליים והפרקים, והיה צממוכתו מלוק מלמעלה, ע"כ דמסו אריסטופנוס
בלעגו אל כרצלחא לתרכגול שהוא אדום, סכרדק עמו גם צממו בלשון
ארמית. אזל לא כדע אס היה כוצע כזה גם עדי לכסי ליון. וב"ס למח דוד
הכ"ל כתב: „כרצל בגד אדום כמו כרצלחא של תרכגול שאין דרך צנות
ישראל להתכסות בו שהיא פריכות ונציא לדבר עזירה, וקרצלין הן סנושאין
צראשן הצגד הוא”.

ז. פֶּטָאוֹס (Petasos)

גם הכוצע הזה לגברים מארץ יהודה בארץ צבל (דניאל ג' כ"א) היה
צממוכה גבוהה ורחבה למחקה מחוס ושרצ (Schirmhut) וכודע צמס
Petasos גם אלל היונים.

ח. הוּט (Hut)

גם זה מין כוצע אשר הצטו אצירי הרועים כבר ציוי אצרהם סכאמר
„אס מחמו ועד סרוך נעל” (צראשית י"ד) כאומר: מכף רגל ועד ראש. ומעם
העם צעצור המועין ע"ד עס הצגד שחיל הכ"ל צעצור סרוך הקסורים, וכן
עס מין חגור יָהָר (סנופל עליו פעלי פתח — איצ ל' יא — נסע —
עס ד' כ"א — ע"ד ולא נחק סרוך נעליו) צעצור היחרים.

ט. הַרְעָלוֹת

(ישעיה ג' י"ט) על כל כבוד עדיי הראש והסער חופה שצכה מעשה
רשת צלחת העצרים וחדרה פנימה קרת עלי שער. המוקה הזה הנקרא
רעלה (שפ"י הראצ"ע לעיף ותכשיט הלחיים) כסה הפנים והחזה, אכן
החלק של הפנים נחסף ונקפל על המלח צין העינים הנשקפות וצעד המוקה
חולה, והחלק האחר השתלשל וירד על שתי רקותיה, וקלותיו רכקו על
כחפותיה צקרקיס או צעצעות. וצרעלות כאלה המרחפות לרוח היום צחנועת
ההליכה החכקו עוד צנות ישראל צצערציא, כמו שאמרו צמסנה (סצח ש"ו)
ערציות יולאות רעולות.

פרק שלישי

עֵדֵי הַפְּנִים

א. שְׂמֹפֶת הַמִּצַּח

כעין מרוכסי הלין אשר היה על מלח הכה"ג עם המלכפת אשר על
ראשו, כן אל הלניף אשר על ראש העצרים כלמד על מלחה צפתיל חכלת
או ארגמן עדי הפדחת מזהב או נכסף הנקרא צתרגוס כ"צ א' טעסחא,
ופי' צלמח דוד: תכשיט של נסים המניחין אותו צמלח צמוקס חפלין, וצמסנה
„טעסחא המוקפת לה מאחזן לאחזן עניות עושין אותן של מיכי לצעוכין
עשירות עושין אותן של כסף ושל זהב (סצח כ"ז), וצמסנה כלים ש' כ"ח

נקרא שצ"ס ופ"י ר"ע שס: ליוך שטושים על הקצבה לכו עמוד על ולחם ועקיף ואלון לחון וצפני עלמה כווי חסוב שטוח עתיד להסירו ווסס ולחם אותו בקצה אחרת. רוחב הטופת היה כשלש אלצעות והיא וטובלת באלצנים טובות ומרגליות כהיום הזה בלרץ הקדם. וצס' לוח דוד: ל"ץ ג"כ הוא תכשיע טכוסגות הנסים לשוס אותו צולחן והוא עם צרוחצ' אלצעות והיה כוגע צפתי אלנים, וצצבת ס' כזכר עם של זה על ראש האשה. ועל עדי כזה כיוונו הנציאים (ירמיה ד' ל' יחזקאל ע"ז י"ג) צסס "עדי זהצ".

ב. תורים.

עוד עלתה העצרה על לחיים ועל רקתה חרו פנינים ורחמות או שרשרת זהצ וועסה עצות, המלוודת צלול אות או צעצעות אל הטופפת, ותלויה בתנועה ופזות ונכרכת תחת עיניה סצ"צ פניה הנראים כמסובלים בתוכה, ועל עדי כזה כיוון המסורר באורו "כאוו לחייך בתורים" (ש"ה א' י') ובתלמוד (שבת כ"ז) "סרציעין המגיעין לה עד לחיים".

ג. פוך העינים.

ויעצ היופי היותר יסן כוסן ציני קדם והיותר רגיל צין נטי כל אלוות החצל הוא הוננהג ללצוע שחור גבות העינים ושפות העפעפים, ונכונה צוקרא (ו"צ ע' ל'): "סוס צפוך עינים" (סכן העצירה כף הכחל שקורין ונכחול צין עפעפי עיניה הקגורות עד שרחה כאלו כל עיניה יושבות על וולחת הפוך) או (ירמיה ד' ל'): "קצוע צפוך עינים" (סכן נראה כאלו הקרילה ומרתה צעור עפעפיה את החוט השחור של הפוך המסוך כחלי עצעת על וקלעות אשורות עיניה) או (יחזקאל כ"ג ו') "כחול עינים" או (ישעיה ג' ע"ז) "שקר עינים" * ובתלמוד (שבת ל"ד) כזכרת אשה עיוורת באוונת זו ונקראת "כוחלת". עקור פוך העינים הוא בלרץ וולרים, כי כן החליעו רבים עדורטי מחקרי ארץ וחרי תועפות תצל חדשים גם יסנים, כי הלצע השחור שהוא אשר השחוטשו צו ציונים הקדמונים לפוך העינים היה ורפא צדוק ונונסה לחולי העינים, שהוא וודוס וולרים ציחוד כידוע **). אשר וולאו כהני

(* "ומסקרות עינים" כצר הזכיר החכם עד"ל צפירושו לישעיה, כי צקלת ספרים כחוצה התצה צטין יונית, וולטון סקר וכצו, אך לא ווטעונו עם, כי אם כדעת חכמי העמים, עב"י הכחל על גבות העינים ועל עפעפיהן כרלות העינים גדולות (וידוע כי בלסיח נחצבות עינים גדולות ומוללות ליופי גדול, ופני סהן לצדינה נסקפות ככוכבי נסף וצבעד לרדיד או ונסה הפנים) ציתר שחת ונצריקות ציתר עבו וולטר הן צעצבק, ודוונח צזה אל ונלח "שקר החן" (וולגי ל"א). וצספרים שכתוב צהס צטין טואלית ר"ל שהיו לוצעות עיניהן צסיקרא הוא כחל. ** וזה פי' הפסיקתא "שלשה דברים לאורו צפוך ונגל את השער טצעפעפים ופוסק דוועה וועציר את צח וולך".

מלרים, שהיו גם רופאים ומונחים ומוצתקים צינים ההם, צויין מולק
 (אזן פוך הכ"ל) שקורין שפיעזגלאז הכחלז בהררי פעם. ובכלל הזכרכו
 למעלה כי נהגו כזר המלרים הקדמונים לנשוח את גופם בלבעים טובים.
 וזה החומר הזה צוקרא הוא פוך, ולצע תערוצתו בלירוף וינים אחרים
 היה שחור ונקרא בהל צוקרא ובערבית וצארנית סגוס של פוך,
 ובלקטות וחרמיות עד היום הזה Kohol או Köchhel. והגביע שזו
 היה מוכה הכחל נקרא קרן הפוך (וצמנה כלים ע"ז תיק ומחול וצית
 הכחול), וזה היה גם אחת צנות איז אפר לא נוכל נשים יפות
 כוונתן בכל הארץ (איז ו"ז), כמו שנקראו אחריתיה קליעה ע"ש ריח
 ניהוד מור וקליעה צין ראשי צמנים, יונינה ע"ש ומור פניה ועיניה
 כאור יונם בלהרים (עיין להלן ח"ד פ"ג אות א'). והכלי שהשתמשו
 בו לקחה הכחל מן הקרן ולמסוח העינים נקרא צמנה (כלים י"ג)
 ומחול "ראשו אחד חד לכחול זו את האתן" (רע"ו סס) ואפילו
 הלכות שצנטי ישראל שהלכו מועטפות ולא גלו אלא עין אחת כחלו אותה
 העין (צנה פ' ח' ומנהג' רע"ו סס).

ד. חבלי עור הפנים.

הפרת פניהם ענתה פם (ישעיה ג').

פילון היהודי מאלכסנדריא צספרו על הוודות קוצל ומתאונן על
 עלוות עגזים וכערים ופוכקים צעירו חבלי לחיים ולצע אדום ולצני
 פנים ולצע לצן ומליכו עוד (ע"ז א' וגילה י"ג ומו"ק ח') וננהג הנשים
 העדינות לקוד פניהן צוין סיד להסיר את השער הלונח על הפנים
 ולעדן ולהאדים ולהסיר עוד הפנים. ויוסיפון פלאוויוס צמלחמותיו ספר
 רציעי וספר סגס הצריונים לצעו פניהם להדוות לנשים צמענוגותיהם.
 גם ראשי אלצעות ידיהם ורגליהם לצעו המלרים ושאר עמי הקדם
 ככ"ל ח"א פ"צ.

עוד הסכן הסכימו העצרים לפתח ולחרות על מלחם ועל ידיהם
 כנות וסיונים ולורות מדצרים היקרים צעיהם והחוקים צזכרונם,
 ונוללות חחילים ההם צאצק שחור, לונען תעוד הכחצת ולא חממה
 לעולם. ע"כ צא הלוי, וכחצת קעקע (משרש יקע המורה צערצית
 מדוכ והעמיק דצר צצבר) לא חתנו צכס" (ויקרא י"ט) וצצצרס לא
 ישרנו שרעת" (סס כ"א) וע"ז מורה וליכת הנציה (ישעיה ו"ד) וזה
 יכתוב ידו לה", "הן על כפיים חקוחד" (סס ו"ט), וזה "על כל ידי
 גדות" (ירמיה ו"ח) וכל התגודדות לונח ללער ולחבל על אצדן דצר
 דצר יקר הכזב (סס ע"ז וו"ז. דצרים י"ד וכו') *

* והנה דצרים י"ד ח' זכר אלל, לא התגודדו גם, ולא תשימו קרחה צין עיניכם
 צין עיניכם לונח" וסער החכם Michaelis (עיין Neue orientalische Bibliothek

ד. גִּזְמֵי הָאֵזֶן.

צעוד היות העצבים רועי לאן ובקר עשו להם את הכוזים מעלם הקרן או מנחכת זוללה או מחומר פשוט אחר; אבל אחרי כן עדו העצביות כוזי כסף והב, והיו ציזי חכמי הושנה (כלים י"א ע') צלורה עדשה מלמעלה וקדירה מלמטה. וכאשר הזכרכו כבר כי בהרבה הצלי עדי עדיים החדמו גברים לכסים, שזה היה מקור הלוי, "לא ילצם גבר שומלת אשה", כן כולל שגם הגברים לעיני העצבים תלו באזניהם כוזים כאלה (סמות ל"ב צ'). וכראה (צראשית ל"ה ד') כי היה גם מנהג קלח גברים להקטעו כוזים לכבוד אלילים *) ופסיליהם מעשה ידיהם, ולתכלית זאת נקצו אזני הקטנות ותחצו באזניהן בקטנותן חוטין או קממים למען לא יסחוס הנקצ עד שהגדלנה (סבת פרק ו'), וידוע כי בקלח ארלוח אחיה נוקצות הנשים גם החלק העליון ואזניהן בנקבים רבים ככברה, לשום בהם חמים וטבעות המפוזים והמכרכרים על פניהן ועל לחייהן לשמחת לצבן ולעונג כמשן.

ו. עֲגִילִים.

מלצד הכוזים תחצו העצביות בחוכי אזניהן, שהיו מנוקצות ככברה ככ"ל, ע"י חמים או לוללות, רלי זהב כולץ עגולים ככדורים קטנים ונקראים עש"ז (יחזקאל ט"ז י"ב) עגילים *) וגם הגברים עדו חנוך אזנם בכדור זהב עגול כזה (צמודר ל"א כ').

ז. הַנְּפִפוֹת.

עוד קטניו העצביות את אזניהן בפניכה אחת גדולה או בהרבה פניכים קטנים, שהיו אם חרמים בחוט משובך בנקצ האחן או תלואים עליה ע"י חת קטן, ונקרא העדי הזה גִּזְמֵי (ישעיה ג' י"ע) ע"ש לוסר הפניכה כמו ע"ס זכה של וים, ומלינו שחרגם הפסיעה "נקדות הכסף" (ש"ס א') זליחא, ומפרטים שר"ל טפין של כסף, שעל "זלו וים חרגם זלחין עיאל. ולדעת שר"ל נקראות כן צערציה מרגליות תליות באזנים ע"ש שנקראות כעפות הנועפות. וכבר חתקשעו גם מלכי מדין בנטיפות כאלה (שופטים ח' כ"ו).

חלק חמישי) עז"ל לפי המרגום הקורי קדחה צד"ל ור"ל: Ein eingebranntes Mahl: מפני שבין העינים אין שער כלל לקרחה. ולדחז"ל צין עיניכם חמיד גם לעינין הפלין על חוקם השער מועל לפדחת.

* כוז האוזן היה דבר קדוש לעמי הקדם ע"כ נקרא הנזם בלשון כשדית קדש. והנה זה פלא שאלה החכם Lichtenstein צה"ך כ"י מעקד הספרים של Jablonski כחוצ דברי היונים צ' כ"צ ה' "והצית וגו' להגדיל למעלה לנזם ולתפארת וגו' לנזם חמת לשם — ותרגמו Michaelis . . . monile et decus . . . ואמר (צביצליחותיקה שלו חלק י"א) שמדמה את המיכל לעדי הנזם מפני קדושתו ה"ל בארץ הקדם — (** וצ"ח שנת ע"ז עגיל זה דפוש על חדין.

ח. נזמי האף

נזמים ונחוארים כונו נזמי האוזן כשאו העזריות, ככל עלמות עומי
 רואי לאן ובקר צארלות הקדם, גם צאפיקן, כי כן הסכן הסכיכו הרועים
 צארלות הסן לחחוב צנקצ לחיי או נחירי גווליסם ובקדם קחח (ו"צ
 י"ט, יחזקאל כ"ט ו"ח) או חו"ח (חיוצ ו' כ"ו) — והלידים עשו כן
 גם לחיות היער (יחזקאל י"ט) ואולי עשו כן גם לוכדים אכזרים לשנויי
 חרצ (דה"צ ל"ג י"ח) אם לא כפרס "חוחים" כונו כצלים — אשר
 סרזו צו חצל או מוסרה להכהיג צו את צעירם לכל אשר יהיה רוח
 הרועים ללכה, ולהטותם אל כל אשר יחפלו לנהלם אל מרעה שמון או
 נוי ונחמות, אל כוה גווליס או רצץ לאן, עד אשר וולא העדי *) הזה
 חן גם צעיני הרועים ויעשו כן גם לנשיהם ולצנותיהם, להחענג צחח
 ופזו סציצ פניהן, צנקצם צדל החוטם צנחיר היווני ולפעמים גם צנחיר
 הסנאלי וחלו צו את החח הזה, אשר עשו אותו ונעץ או עלם או צרוז או
 נחשת קלל או עופרת, ועלה אל כשי אורחי הארץ ואליליה, אשר עשו
 אותו טצעה יקרה ונכסף וזהב, וזהו "נזמי האף" (ישעיה ג') אשר התגאו
 צנות ליון גם צמוה, והזכירם גם יחזקאל (ט"ז י"ג) צין העדיים אשר נתן
 ה' על כנפת ישראל שמיחה אח"כ לזונה. והחכם לקח וזה המושל "נזם
 זהם צאף חזיר אשה יפה וקרה טעם", והזכרו נזמי האף עוד צושתנה (שנה
 פ' ה' ו' טר"ל טם נזמי האף כדאיחא צגמרח טם). הטצעה שהיא היתה
 גדולה כונו טצעה האוזן, ונשתרעה לפעמים על כל הפה, וכבר ציוני האצות
 היה צקע (סחוא חלי דרכוון יוני) ונשקל נזם כזה אשר טם אליעזר עצד
 אצרהם על אף הנערה רצקה. ולפעמים חלו העזריות הרצה חמים או
 טצעות כאלה על אפיהן ועל אזניהן, לנענן יוסיפו לצרוק וירצו ללללי טועה,
 וכקרא טצעה אחת ונחכה חח וכלם ציחד נזמיים חחו "נזמי האף" צלשון
 רצים. וכעין סרליכו לעיל צנזמי האוזן, כן וליכו גם צנזמי האף חלל הודינים
 היטועאלים — וצונשפתח חיוצ (חיוצ ו"צ י"ח) — טגם הגצרים התדונו
 צזה לנשים לשאת נזמי זהב צאפם (שופטים ח' כ"ה) סרליכו על נזמי זהב
 להם כי ישועאלים הם".

פרק רביעי

עדיי הצנאר

ותעד נזמה וחליטה ותלך אחרי מאהביה
 ואותי ששקה (הושע ב').

א. חלי

נעשה ונכחם (מוסלי כ"ה י"ג), וצאמרו "ותעד נזמה וחליטה, (הושע
 ב') כ"ל נזמי האוזן והאף ומרזי הלואה, וכנוו חלאים (ט"ה ז' צ') טהם
 (* וזה טעם הכחוב (תהלים ל"ג) "אל תהיו כקוס כפרד אין הבין צוחג ורסן עד יו לצלום".

חזוי תפארת וטובלים באצנים טובות ונרגליות ככ"ל, כן היה ועשה חלי הלואה.

ב. חרוזים.

ולינו צוטנה השם קטליות (כלים י"א ח') שר"ל חוטים של זה שנותנים קצו הלואה ופני שהאשה חונקת עלמה זהן כדי שתראה צעלה צער לכך נקראים קטליות (רע"ו שם), וצלוח דוד הכ"ל: קטלא חכשיו שיקצו הלואה אשר היו נוהגין לקסור צראש הכחלת העליונה. חונם וצדד הקטלא שחוליות שלה של ונחכת (צוטנה שם) הקצו העצרות קצו לוארן חוטים של פשתן או לור (שם) צלצע יפה שורדים עד הלצ ולפעמים גם עד החגורה, וצחוטין ההם התנוקסו חוליות נקוצות של אצנים טובות ונרגליות החרות זהם והם חרוזי הלואה (ש"ה א' ו'), והיו החוטים ההם שזורים לפעמים גם ונחכת יקרה של כסף או של זהב וקוצים צוטטר זה תחת זה את הלואה צלצעים שונים של אצני חן, כקצו הקחת צוטרה לצעין את עושר ונעגל השמים.

ג. רביד.

"ורביד על גרוכך" (יחזקאל ע"ז י"א), והוא מורכב ונרצה ויחרי זהב קשורים ועודים קצו הגרמה שונקים אותה כעין ורצד הערש, וע"ז ווקצ המלילה "ענדס על גרגרותיך" (ושלי ו' כ"א) שרדף שם עם קשירה ונצנו כונו "אעכדנו עטרות" ונמוו צהפוך האותיות "שני עם עדנים".

ד. תורי זרב עם נקדות הפסח.

(ש"ה א' י"א) ר"ל שורות שנסרות זהב צוטצת הלואה שזרות ונכוונות צחצרות כסף צחמוכות חליפות ולצא לצעים שונים.

ה. ענקים.

חרוז ונצור ונשלתחות קטנות ורלי זהב ונשקקים צלללי שוע הנוקפים על כל הלואה, והו ונלית הנושור "צאחד ענק ונורכיך" שר"ל כי לצבה אותו צענק אחד ונחרוזי הלואה, כי השם לורכים שם ונליין ג"כ חרוזי הלואה כונו "ללוארי שלל" (שופטים ה' ל"א) שר"ל חרוזי השלל הם ונרותים צלצעים שונים ככ"ל. ופני שהענקים ההם קגרו את הלואה כונו צוטגר ונולק כולדה המלילה "ענקתו גאוס" (תהלים ע"ג ו') שר"ל הגאוס תחגור לוארו ותעשהו נטוי גרון, וזה הוא נרדף עם קוגר הכתוב: "יעטף שיה חונם לנור". ונראה שגם הגברים חרוזו צלוארם ענקים כאלה (ושלי א' ע'), ואם היו לחות כבוד ולתפארת תור הועלה לאיש אשר הונך חפץ ציקרו נקראו רביד (צראשית ו"א ו"צ) שחרגו חונקלוק הונכיכה והוא כונו "המניכה די דהצא" (דניאל ה'), וכן "ענקים" (ושלי א')

„בחר ונלכות“ (אסתר ז') ותורגומים הוסיפה. עדי כזה בלוארי הגוולים
נקרא ענקות (שופטים ח' כ"ו).

ו. השַהֲרוּגִים.

ענקי הלואר קטנו בחלי זהב וכחם הנעקה בתצנית הירח בחלי
וולואו כעין ונגל לויד בפחיל עם שופטי זהב* (ושובלים בעצמה הפארת
כעין חלי הירח, ונקרא העדי הזה שהרונים**) (ישעיה ג' י"ח) ומקורו
מן הערביאים, שכן ולינו כי הישועאלים המדינים קטנו זהם כבר את
גוליהם (שופטים ח' כ"א) וצדמותם (ע"ד סנ"ל אלל כזוי האף וכוח
אלל הענקים) התקטנו זהם גם וולכי ודין (סס כ"ו). ונראה שהיו
כזוי קויעות להליל אותם ואת בעירם וכל אסון ופגע רע בדרך צמדצ, ו
ועשו הקויעות האלה בתצנית שוש וירח כידוע שהערביאים הקדמונים
עצדו לשוש ולירח ולכל לבא השמים, אשר למדו ונעשיהם גם בני ישראל
כפעם בפעם, וצרות היוים נעשה הסנול האלילי הזה לעדי וקטנו אהוב
וכחוד בעיני צנות ליון, ונשם השתלשל העדי הזה עד הרומים, והיה
לכסי הפרקים והתורגומים לראש הפארת תכשיטיהן עד הדור האחרון.

ז. הַלְחָשִׁים (הנחשים)

(ישעיה ג' י"ט) היו עדיים בתצנית נחשי זהב, אשר גם זהם
קטנו צנות ליון את הענקים שעל לואריהן, נחשים אשר להם לחם
וקבולת קויעה לשמור גם הם כמו השחרונים הנ"ל ופגע עין רעה וכל
לרה שלח הצא. האמונה הטפלה השוכרת באסיה ובאפריקה ויוני עולם
ועד היום הזה (ונקחצת ותלויה כקופה של סרלים גם אחרי קלח מצני
עמנו בארלות רוסיה ופולניה, בשגם בקרצ כח המסידים, וגם צין העון
עם הארץ והכטי האדונה צוקומות הסס) שיש צכה ללויים ועלמסאות
ולורות ונוססאות ונאמרים ידועים הסרותים על פלחי אצן, על רלי ונחכת
ושאר בשמים וולקים, או הכחוצים על פסה קלף וכייר, לגעור בשטן
המקטרג בשעת הסכנה ולגרס הלחה כמו צונטה סרטוויים וצוקל סובר
חברים כל לרה ונשמתה וצאה, ולהרחיק כל ויני ותיקים וסדים ומולאים
רעים כמו דצר וקטצ וכירי וכ', האמונה הזאת הכחה שרש גם בארץ

(* ע"ד שפירטו (עיין סד"ל על ישעיה סס) „השציקים“ שלפניו שהם לורות השמש,
כי שציק בחילוף מ"צ ענינו צערצית שוש קטן. (והתרגום ביטעיה שם „חכיסנסיא“
הוא בעלמנו השם „חכיסנס“ שתרגם, ככ"ו על „חוננים“ שהיו לורות השמש מלשון חונה)
גם פלי יוס כתב כי השמש נקרא אלל הערביאים Sabis, ונראה הערביאים עד
היום הזה לשאת צלוארם חליים צדמות שוש וירח.
(**) סיהרא בארמית כמו ירה בעברית, והעיר סד"ל כי ישעיה השתמש
במלת ארמית, להיות חכטי דורו העשירים וצקקים להדמות להעוים אשר סביבותיהם
היו מערבים בצורים מלות מלשון ארמית.

ישראל צימים הקדמונים. ויני חלי כאלה הנקוצים צסס קויעות כסאו
 אז חצות וצנים, נסים וצכות וקוסרים לעוטפת צין העינים ולאות על
 סיד (שמות י"ג, דצרים ו') על הלואר (ונסלי ג' ג') ועל החזה סס סס
 כ"צ) ועל הלצ (סס ו' כ"ח) ועל האלצעות (סס ז' ג'). צדצ קויעות
 כאלה, אשר עשו גם נסים כציאות סקר, ונתעורר הכציה (יחזקאל י"ג)
 על המחפרות כסתות על כל אלילי ידים ועושות המוספחות על ראש כל
 קומה ללודד נפשות לפורחות, צכחצן קסס שוא ועיה תפל על קיסוי
 עץ ושעלי שעורים ופתותי לחס וכו', ונזכרים גם צושנס (סצת פרק
 ו' — וציחוד ונסנה ע' סס — כלים כ"ג) צסס קויע (וצסניהס
 נזכר קויע אלל תפל ין — הלל דצר הוא!) ון העוונות, וצכנוי קסרים
 לסקולה, עד שהיו עצללות כאלה לעדיי תפלת הנסים, לטלת אותס
 צכסץ וצזהצ וצחצני * (כן כעין חצני החסן על לצ הכה"ג) ונשוצלים
 צקסורי המלח, צלוח הלצ וצסלללות הגרנת, או עלורים צקנים קטנים
 של כסץ וצז ותלויס על חמה **). והנה עשו קויעות כאלה לרוצ צלורות
 נחשים (כעין נחש הנחשת שעשה ונסה ואשר ציוני חזקיהו עשוהו לחלוה
 וקראו לו כחוסתן) אשר קדוש יצמר להס צין העוים הקדמונים ***),
 ועד היום הזה נושאים צולרים עור נחש לקויעת רפואה נגד כאצ
 הראש, וכצז הזכיר פליניוס וקויעת עור נחש לסמירה ולרפואה נגד

(* לחצנים עוצות ונרגליות יחס האון כל עם ועם ציחוד סגולות כחוסות.
 ו"ל ר' דוד די פותיס הרופא צספרו ה"ל על הסס הארתי: יקנעין שהוא דיאלכינו
 (Hyacinthus) חצן עוצה כעין רוצינו, ויס לדעת שהחצן הלז האותי לא כנולא חלל
 צוספר ועט ונלער, והוא יקר וחד לזוי שיודע כחו ופעולתו כי רצה היא, ועווי
 הארץ וגם רצים ונלומני ונחגרי החצנים עוצות קוראים דיאלכינו חצן ח' זהני צצעו
 ואין וננינו צסוס אופן, והאותי הוא כעין רוצינו ונחפר ונולא צארץ כוס וצנהדי"ח
 צאיטאופיא"ה וצאינדיא"ה צלע"ז והפליגו צצצחו חכוי הנחקר וצפרט הקדמונים, ונורו
 שיש לו כח נגד השנוי צ"ו הן צצח ונלד חויר והוא הדצר הן ג"כ צגלל הנגפה, ואני
 הלעיר נסיתי אותו פעמים אין חספר צעלטה שנים רלופים וחמידים של ונגפה, יען
 כי הייתי נוסח אותו צושצלת זהצ צלורת עצעת, והכנכתי אותו צחלצב של ידי
 השמאלית, וצכל עת ורגע סנחתי עיני צו צוקוס הנגץ והסככה תיכף היה כותן חוזק
 ותענוג אל לצי, עד כי נסתוונותי על הארחה הגדולה הזאת וצפרט צראותי אחרי ראי
 שדרך זיעה היה ונליח וננפי כל סס, ונשארתי צכל פעס כווי סקר וננוו הקדחת
 שורפת, ופעמים על לז הקרי והזמן הנזכרתי לנגוע האנוגפים שנתו תיכף אחר
 שפקדתיס וקצלתי גם חני ונלידהס, עכ"ז קר ונעלי כל חלי ונודה סצח לאל צראותי
 האצן הנזכרת, תצחן צראותך שתשתנה עינס צהשתנות האויר, וצפרט חס חשים צחש
 עד שתלצן ואחר כן תניחנה צמקוס לא קר הרצה פן תצקע, ואס תחזור לנורחהו
 הראשון תשורכה כנפסך כי היא הנצחרת צדוק עכ"ל חכס אחד צדורותיו, ואס צארזיס
 נפלה עלהצת וכו' — אין הנל חדש תחת השמש!
 (** על חומר או חונרתח צנ"ר ע' פ"י צלוח דוד הנ"ל פנינים תלואים צלואר
 לסווג נוסחס ונרע.
 (***) כונו שהארבתי לצחר היעצ צנאורי, אות הנחש אלל העוים הקדמונים"
 צנ"ע האגיד.

חולי הספץ. וצימוד האוניו בלורות נחשים לקגולת שמירה כגד ארס נחשים
שרפים בעלמס אשר הרצו להזיק וואד לבני אדם צימים ההס כידוע.
וכודע עוד כי נשי הערצאים הקדמונים החקטנו בנחשים של זה, וגם
הנשים באלכסנדריא של מלרים, שעל זאה דוה לב המוכיח ק לעווענס
ולכה ער על וועטה טען כזה, ועל עלס הלחש הזה הוכיח תמוריס
גם הכזיא יטעיהו.

ח. בתי הנפשי.

(יטעיה ג' כ') צטרטה האחרונה וחורי הענקים השחלסל וירד
עד הזה העצריה או עד חגורתה קרן ריה כיחוס, הנעטה וכסף או זה
ונוצוץ בקגולת אצנים יקרות, ומוולח צטוי נכאה וזור עובר להעלות
קטרת כיחוס באף כל הקרב הקרב אליה. וע"ז רומז גם הושע (צ' ט"ו)
בזוילתו „ופקדתי עליה את ימי הצעלים אשר תקטיר להם ותעד כזמה
וחליה וגו'". וצוטטה (טבת פ"ו) קקרא „ללוהית של פליטון”.

פרק חמישי

עדי הידים

ידיו גלילי זהב מטלאים בתרשיש
(ש"ס ד' י"ד)

א. צמיד

השם הזה מורה לפי טכסו: קטר ורוכס, והיה מין עדי עגיל
כעצמה גדולה וזהב או וכסף או מוטן הצנים, אשר כרכה העצריה באות
ידה ונועל לפרק הסמוך לכף, ונסגר צקס יקר צוקוס חצור קלותיו.
שני לומדים כאלה, ונשקלם עטרה זהב, נתן אליעזר עזר אצרהס על
ידי רצקה. והחקטנו צו גם בצנים (צמדצר ל"א כ').

ב. הצעדות

מין חכטיע על הזרוע נקרא אצעדה. אשר נסאו גם בצנים (צמדצר
ל"א כ', צן קירא כ"א כ"ב) וצימוד מלכים כמו סוילינו צטאול שאמר
עליו העולקי „ואקח הכור אשר על ראשו ואלעדה אשר על זרועו (ש"צ
א') טכן נסאו הבצנים גם צין עמי פרס ומדי הודו וערב וסאר ארלות
הקדם אלעדות על זרועותיהם להתיפות כנשים.

ג. השרות

(יטעיה ג' י"ט) היו קטורי זהב גדולים וכצדים על פרקי הידים, ולפעמים
היו חרוזי אצנים עוצות ומרגליות או שרשרות זהב ובארנוית שם העדי הזה

שיר, ולדעת Velthusen נקראו Catena cantilenarum יהיה זה
 פי "שיר השירים אשר לסלמה" ור"ל: *zusammegereihete Perlen-*
 schnüre ולדעת Miheaelis יהיה הסס הזה ככל אופן וקור הסס
 שיר לדברי גגון וזורה, כי כן נזכרים הערביאים כל פיוט ונל"י זכרו
 חרו פנינים וחור אזנים יקרות.

ד. מַבְעַת הָאֲצִבַּע

הַמַּבְעוֹת (יִשְׁעֵיהַ ג' כ"ח) הוּ חֲמִי זֶהוּ עוֹפֵז עוֹסוֹזְלִים זֶאֲזִנִּי חֵן
 עִם חוֹתָם אֲסֵר נִסְאוּ הַעֲזָרִים וְהַעֲזָרִיּוֹת (שְׁמוֹת ל"ה כ"ג, בְּנִדְזָר ל"ח
 כ') תְּלוּי בְּלוּיִד פִּחִיל יִקֵּר וְעַל הַלּוֹאֵר (בְּרִאשִׁית ל"ח י"ח) אִו תַּפּוֹשׁ עַל
 פִּרְקֵי אֲלֻצְעוֹת הַאֲמֻלְעִי אִו הַזֶּרֶת זִיד (סָס ו"ח ו"ג) יוֹיִן (יִרְמִיָּה כ"ג
 כ"ד, בֵּן סִירָא ו"ט י"ג). הַסָּס עֲצֵעַ נִגְזֵר מִסְרָס עֲצֵעַ הַמּוֹרָה זַעֲזָרִית
 סְקִיעָה וְהַעֲמֻקָּה וְחִדִּירָה, וְזַעֲרָזִית חֲקוּי וְהַסְפֵּךְ בַּחוּמֵר רֵךְ (הַנְקֵרָא "חֲמוּר
 חוֹתֵם" אִיּוֹב ל"ח) וְחִרְתָּה זֶאֲזִיזוֹ לִוְרָה וְהִיא חֲתִימָה, וְא"כ מוֹרָה עֲצֵעַת
 כִּלֵּי שְׁמֻטְצִיעִים וְחֲתוּמִים וְנִקְמֻמִים וְנִלְיִירִים זֶו זֶדְזָר וְהַ, וְנִפְנִי סְכִלֵּי
 בִּזֵּה הִיֵּה מִסּוֹזֵן זֶחַח, נִקְרָא גַם הַחַח עֲצֵעַת כִּד"ח "וְנִחְתֵּם זַעֲזַעַת
 הַמּוֹלֵךְ" (אֲסֵר ג') וְא"כ נִקְרָא עֲצֵעַת גַּם אִיזֵה חַח אֲסֵר הִיֵּה לַחֲכִלִּית
 אֲחֵרָה כְּמוֹ עֲצֵעוֹת לְזַתִּים לְזָדִים (שְׁמוֹת כ"ג) וְלִסְרָשׁוֹת (סָס כ"ח). ע"כ
 נִקְרָא הַעֲצֵעַת שֵׁיטַם זֶה פַּחוּמֵי חוֹתֵם גַּם זֶסֶם חוֹתֵם (הַמּוֹרָה זַרְאֲשִׁיתוֹ
 בַּזֶּרֶת סְרָסוֹ עַל וְנַעֲשֶׂה הַחֲתִימָה — דִּכִּיֵּאל ו' י"ח — וְעַל פַּחוֹת הַחֲתִימָה
 זַעֲלֻמָּה — אִיּוֹב ו"ח ז' —) לְזָד (בְּרִאשִׁית ל"ח י"ח, ס"ה ח' ו' — וְנִסָּס
 נִרְאֶה שֶׁנִּסְאוּ עֲצֵעוֹת כֹּאֲלֵה גַם כַּעֲיֵן לֹחַ עַל הַלֵּז, וְאִוִּלֵּי גַם עַל הַזֶּרֶע —)
 וְא"כ נִקְרָא זֶסֶם חוֹתֵם גַּם עֲצֵעַת שֵׁאִין זֶה פַּחוּמֵי חוֹתֵם * רַק
 מִפּוֹתֵחַם זַכְרוֹזִים וְזַכְתוֹזוֹת זַכְרוֹן (הַמּוֹכּוֹנָה "חוֹתֵם תַּכְכִּית" יִחְזַקֵּאל כ"ח
 י"ג) וְעַשׂוּיָה לְנוּי וְלַחֲכָשִׁיעַ (יִרְמִיָּה כ"ג כ"ד, חֲגִי ז' כ"ג) וְנִפְנִי שֶׁחֲקִיקוֹ
 לִיּוֹר הַעֲצֵעַת זַקּוֹף הַסָּפֵר וְהַמּוֹקְנָה לְסִימּוֹן קִיּוֹם וְאֲסוּרָה, נִקְרָא קִיּוֹם כֵּל
 זֶכֶר חֲתִימָה (דִּכִּיֵּאל ע'), וְע"ס "סְגוֹר חוֹתֵם לֵר" (אִיּוֹב ו"ח) מוֹרָה הַסְרָס
 חַחֵם סְגִירָה וְהַעֲלֻמָּה (וִיקְרָא ע"ו ג', דִּכִּיֵּאל ע' כ"פ).

פ ר ק ש ש י

עֲדֵי הַרְגָּלִים

א. צְעָדָה

כְּמוֹ שְׁמוֹכּוֹנָה עֲדֵי הַעֲצֵעַת עַל פִּרְקֵי אֲצֵעָדָה הַכ"ל, כֵּן נִקְרָא הַחַח עַל

(* זַעֲמֻנָה זַעַת פ"ו וְזַכִּיר עֲצֵעַת שֵׁיטַם עֲלִיָּה חוֹתֵם שֶׁלֵּא תֵּלֵא הַאֲשֶׁה זֶה זַעֲמֻנָה
 וְנִפְנִי שֶׁאִינָה לַחֲכָשִׁיעַ, וְזַמְשֻׁנָה כִּלִּים פ"ח וְנִוְנָה זֵיִן תַּכְשִׁיעִי הַנְקִים הַעֲצֵעַת זֵיִן שֵׁיטַם
 לֵּה חוֹתֵם וְזֵיִן שֵׁאִין לֵּה חוֹתֵם, וְזַבְגּוֹרָא פ"ו דַּעֲמֻנָה מוֹחֵרֵן רֵזֵא כִּי לְזַדִּיק קַחֲמֵי יֵשׁ
 עֲלֵיָּה חוֹתֵם תַּכְשִׁיעִין דְּאִישׁ, אִין עֲלֵיָּה חוֹתֵם תַּכְשִׁיעִין דְּאִישׁ.

פרק הרגל צַעֲדָה (ישעיה ג' כ') שכן מורה הסס לעדה פקיעה. ונפטי
סתצנית ונלכת סתי הטבעות האלה היתה שיה צסתיסן, ע"כ נקראו כוועט
צסס אחר, ע"ד סרלינו לעיל אלל הסס כזס על האזן ועל האף.

ב. הַעֲכָסִים

(ישעיה ג' י"ח) ונשס עכס המורה (מסלי ז' כ"ז) כמו כ"ל,
וקראו הערצים צסס זה גם הככל והסד אשר שמו צרגלי הגמול ללסרהו
ושאל האדם גם פה ון הצהנה חכטיע הרגל ככ"ל צו"א, וכן כולל
צושנה (סצת פ"ו) הסס כצלים לחכטיעי שוק כאלה. וסרש עכס מורה
צערצית החזיק לוי הסת. והיו העכסים קטורים או טצעות על השוקים.
וצסס חלויס צווחוט או צקרקיס סלסלאות או פעמוניס ונללללים, ונעשו
לעטירות ונכסף וזהב ופנינים ואצנים יקרות, ולעניות ונכסח קלל או
ונקן ועלוות. ונחכיר סד"ל צפירושו ליסעיה, ונכהג הססים העטירות
צאס וערצ לסלת כעין טצעת זהב על סוקיסן וצין שוק לסוק סלסלת
זהב וצהליכתן ונקסקסות ונשויעות קול" (ע"כ שווע הכציא אחיהו ארת
קול רגלי אסת ירצעס צצואס צפחה, וי"א י"ד) צלכת צנות ליון הלוד
וטפוף אחת הנה ואחת הנה כווע עלי יער מפני רוח ככ"ל ולהסערת
קלת היה תכלית פעמוניס ונללללים כאלה לסכך חווח גבר, העולה על
ווקדה צארץ הקדם, לנענן קול לעדי העלוה ורחוק כאשר תקרצ
הלוד וקרוב הלום, וכל גבר זר יגזר הלחה ווקודש חדרה פניוה. וצפרק
צוה אסה אורו על וצרגליה העכסנה שהיו ונעילות מור ואפכסוון,
צונעעליסן. וי"א שוועה עכסה (סס צת כלצ צן יפכה ציהושע ע"ו וסופטיס
א') סס אסה סצרוצ יפיה כל רוחה זועף נגד אסתו סלא היתה יפה
כעכסה (לוח דוד הכ"ל). *

ג. בּוּמִז

(שמות ל"ה כ"ז) ציחור רז"ל — ע"ד גן כעול מעין חחוס —
ידוע. אצל כראה גם ונכתוב הזה וציחוד ונכתוב הכ"ל (צוודצר ל"א ג')

* וז"ל החכס ר"י טענאח הלוי צהוואסף לשנת תקמ"ד צפי' הכחוב וכעכס
אל ווקר אויל: עכס הוא סס חכטיע ועדי והוא הווציא לידי תלוה עדה"כ לצצתני
אחתי כלה וגו' צלחד ענק מלורניך וגו' האויל צלות נפשו אשר התעוררה ונסצת
קישוט נוי הנואפת הולך אחריה עד יגל למוסר נפשו וגו' והנה זאת התלוה הנעוועה
צלצ אדם יקרא עכס ע"ד כצש כצש שוולה סלמה כוועה"כ כי לאויל יהרג כעס ר"ל
התשוקה תהרגהו כי הוא צוין האוור תחטיו ופותה תניית קנאה ואור ותכה מבעס
עיני שהוא מועטס כלו עיני מייחל ללחהי שעיניו כליון ותשוקה וצפי' אחז"ל לנה
נקרא שוה עכסה סבל הרוחה אותה כוועס על אסתו פ"י מעגב על אסתו כטעס
תצעה לצת רצ חקדח אשר ע"ב אור הכחוב וצרגליהס העכסנה וצנין פיעל שהו
יולל לסטיי כליוור שהס ונעוררס התשוקה צלצ חוסקיהס כאורס ז"ל צארס צכועס
עכ"ל. ועיין לעיל ח"ש פ"ו פ"י אחר על תפארת העכסים וי"ר יואל צרי"ל ז"ל.

שהיה הכוונה גם תכשיט גזרים, ופירשוהו קלח ויין חגור, ולד"ק ויין תכשיט זרוע. אכן הסערה היותר קרובה לאות היא, כי צסס כוונה הכוזב צסני הנוקמות הכ"ל אלל כוס וטבעת, מוכנה הלשון ויני עגילים סגלגלים הנעשים ומתכה מכוללת או מוצן יקרה ומתוססת, ואשר נתן צשררות הלואה או הזרוע מרחים צינות לחמי ופרקי השלשלאות, כעין שנושאות אותם הכשים המזרחיות עד היום הזה, וכן פ' צס' לוח דוד כוונה תכשיט של כשים שהיו נושאות צלואה או צרוע.

ד. נעלים

העצרים, כמו יתר עוני הקדם, שנו פסח עור (ע"ן יצנות ריש פ' י"ג) עזים, הנעשה בתצנית העקב, תחת עקבות רגליהם, אשר קשרו ומעלה ע"י שכי שרובים או חוטים, האחד תחוצ צין צוהן הרגל, והשני כרוך הרצה פעמים קציצות העקב. ע"כ קראו לסנדלים כאלה צסס כעלים ושרש כעל שנוורה קגירה. כי כן נוסגר הדלת ציונים הקדמונים היה ויין צריח הנוסף הנה והנה ע"י שרוך כמעשה התרת הנעל ועל הרגל. השם שרוך ללועת הסנדל (בראשית י"ד. ישעיה ה') הוא ושרש שרך הנוורה גם בערבית גם בעברית (כמו רָעִיו שרג שרק וקריסיו כרס קרס וצ"ל קריי וצאריות שרך לשון צלצל סצכה ושריגה וקסור (ירמיה צ' כ"ג) וכופל על סגירת הרגל צנעלים, הנעשה ע"י רלועות ומעל וסנדל שחושב צווסנה (צצת פ' ע"ו) צין הקשרים שאין חייבים עליהם צצצת; ועל פתח והתר אגודות הסנדלים כופל לשון כשל (שמות ג' ויהושע ה') — הנוורה הספרד הרגל מווסגר הנעל (ע"ן רש"י צצת קי"ג על וני מחוח שהיו ווקפידין על לצוסייהם ונעליהם להיות מכוונים וקושרין אותן צדוחק ולריך להתיכו ערבית) כמו העץ מווסגר הצרזל (דצרים י"ב ה') והשלך הנעל צחוקה ועל רגלו כמו כדוח גוי חועל מאללו (סס ז' ומ"ג ע"ז) — ולשון חלץ (דצרים כ"ה וישעיה צ') — הנוורה התר חסור מווסגר לר או הלל חפוש מלוי ווקס או פתח מווסרות הצגדים וכו' — ולשון שלף (רות ד') — הנוורה גם ווסך חרצ או שרש מווסגר — ע"כ צהנתק שרוך הנעל צדרך הוכרח הסולך להחמשה הרצה (ישעיה ה' כ"ז), ועל הדק והחלש השרוך ע"י רוב קשרו וחללו יאמר צלשון צלה (דצרים כ"ע ד') ואם יחצר לשרוך קלות אחרות תחת ראשין הנוטושטשים יאמר צלשון טלח (ישושע ט' ה' flieken). — כעלי שרוך כאלה הסכן הסכיכו העצרים והעצרות לשום צרגליהם ויני קדומים עד מורצן צית שני כי עוד צספר צן סירח (ו"ו י"ע) כולל הוצעל "נוחוט ועד שרוך כעל" כמו צספר צראשית אלל אצרהס, וצס' יהודית (י' ד') הוצעל "ותשס נעלים צרגליה" כמו ציחוקאל (כ"ע י"ז) "ונעליך תשים צרגליך" שר"ל שינת הסנדל צהשוואה אל הרגל צערס ענדס צשרוך, וכן צספרי דיתיקא מדהא (מרוקס א' ז') כולל עוד הוצעל "התר שרוך הנעל, וגם

השם סכדל (סס ו' ט') וכן "קשר הסנדלים" (פעלי השליחים י"ב ח') ועוד צושנה (סצח פ"ו) נזכר הסנדל, אשר נעלו צרגליהם רק בלכתם צדק, וצצואס אל ופתן הצית חללו אותם וועל הרגל, ואל הצאים ווארץ רחוקה נתנו ויט לרחוץ רגליהם וואצק הדק, כי הרגלים היו ערוות וולצד הסנדל הנכרך על העקצ כנ"ל. הנעלים צעלום היו לרוב דצרים פשוטים ופחותי ערק, עד שהיה למשל לאור על דצר פחות וולער כעלים (ענוק צ' ו' סס ח' ו') ותפארת הלוקקוס היה רק צחוור הסנדל והסרוק, כי לקחו ד"ו עור עזים רך ועוצ תחת עץ או עור צקה, ואת הסרוק עשו ווארגוון צרקנות לצעים וחסוף לוצן צקר הרגל צין קטורי הסרוק, עד שעשו הנעלים גם ועורות תחסים (יחזקאל ט"ז י') היקרים בלצעם האדום כחולעת סכי ווארגוון, כמו סכראה אלל הועסן וכליו סזוכר תחט תמיד אלל תכלת תחת ארגוון, ואלל עורות חילים וואדומים, והיה עור כעצד בלצע אדמוכי ויפה כעין סאנו קורין Saffian או Cordan, ועל נעלים ויופי לצי חווד כאלה וועתאה החושק וקורח אל סולמות אחרי אשר חזם צו צווחלת הווחים: וזה יפו פעמיך צנעלים צת כדיצ! וועתרגום יוכתן על הכחוצ הזה נראה סגס הגצרים ואף צימי ירדת האומה סמו צרגליהם נעלי תולעת סכי צעלוחם להראות פני ה' צסלש רגלים.

פרק שביעי

אֵילֹת אֲהָבִים וַיַּעֲלוֹת עֲגָבִים.

על-בן תשעי נטעי נעמנים
 וזמרת זר תזרענו (ישעיה י"ז)

א. עֲדֵי נָכוֹן לְמוֹעֲדֵי רֶגֶל

מְרַבָּה עֲדָיִים מְרַבָּה זָמָה
 (משל ערבי)

"אור ר' שוואל צר נחונוי צשוים סכל הוריה צהס צא לידי זנות,"
 (הערוך)

"ע"כ ישרת הוולה זן בארנוית הוורה זנות גם צנוקוס צושס
 (לוח דוד)

כל הפותח צצצח תכשיעין וועקחת טוון הוועחה, ווקיים צגנות הזנות, יהיה הוועתקטו צעלמו, או נציא יוקר וווכיה, או קופר כותצ וווכה:

ב. מְרַבָּה בְּעֲדֵי עֲדָיִים

חודת העדיים צאשה — ראשיתה טחוק הוא עבודה זרה (כי תכשיעים כרוצס כן סאולים הוה וועוים זרים), תוכה עלצת היא ספיכת

דמים (דמים ונוש וגם דמי ושמע), ואחריתם תוגה היא גלוי עריות
 במשנה תולדותיה: כאפופי האזה כי קרבו הנתקשטים לצם כחנור איש
 אל אשת רעהו כקוסים ויוזמים ילסלו, חנות מופקרת ועלמה כחרפת לכל
 כותן אהנן לו תהי (*), ולא חרבה העיר כלילת יופי ירושלים אלא
 גם נופני גאון בנותיה צעדי עדיים, כנוו שכזה היה קצת חרצן יחר ערי
 לבי לבאות גויס ציונים הקדמונים וקריות נסגרות צלחן הקדם: תצן
 צוללים העליונה, כינה באשורה צלל בכסדים, פרסיפוליס צפרס, תדמור
 היא פלמיירא צלחן ישראל, רוני צאיטליא וכו', וני יודע אם לא יכוח
 קצבו הגורל הזה גם על הערים היפיות צומנו הנתחוסקות ללבי
 תפארתן על כל הארץ; כי הארץ נתנה רק לעם צריא אולם בגיחו ונחם
 ונשחר הטבע, צעוד כפתו רעננה ועל ילדותו ילין צכחו כי עו, וקם
 ונשל צכיפה וידצר עמים תחתיו וארלות תכו לרגליו אצל כאשר יצלע
 חיל עמים יסונן ויצעט גם הוא, כמו יקור ונוכו צהיותו תפונק צתענוגים
 ותישים כח עם, חוסן חילו יעוצהו, יחלש ויגוע ונעט ונעט, עד אשר יפול
 סדוד צידי עם מדס אשר עלה כיונק ואלחן ליה, ישרה כזית יך שרשו
 בארו ויכסה צללו גם הוא את כל הארץ; והיה כי יעשר גם הוא ויטכה
 את הטבע עושהו, וחילו כי יכז צכחו כי עו ישי ואחריתו עדי אוד
 גם הוא! — ככה קפרו לנו אבותינו כי העיר הגדולה כינה, ציוני
 קרדנפל אשר התקטטו כנשים, נצלעה כצורה צטרס קיץ ע"י הכסדים
 זה העם לא היה אשר יקדה לליים. עיר ואם הכסדים צצל, כאשר ונלכה
 לקבל אלפא חורא שתי, כלכדה צידי פרס ונדי ועילס, עמים עלוונים
 אשר רעפט כחם ונועט, עיר ואם פרס כפלה צידי היונים, אשר היו
 לצו גם הם צידי הרונים, אשר צחיל שחרות וילדות הסקו ערים פוריות
 וגבוהות צחור עדן עדיים: קרתא-חדתא, קורינטס, תדמור הגדולה וירוסלים,
 עד אשר גצה לצ העיר רוני גם היא ותהי כנוקס נוסק צידי עם צכח
 נעוריו הוא גוי הגרונים, וראש נוסרות ירדת כל אונה גדולה ונפילת
 כל עיר פורחת היא חונדה הנוותרת צתכטיני נשים טלכנות, כי כן תאות
 התכטינים באשה וצצר וציאה לידי זכות, זכות יין ותירוש יקח לצ
 הגברים והיו לנשים ואם נשים כאלה ינשלו צעם יהיו מאשריו ונחעים
 ומאשריהם וצולעים, והלוך ילכו ונדי אל דמי ונפול יפלו ונפחד אל
 פחת ונפחת אל פח, ואחריתם עדי אוד!

(* השואפת צרות תאחזה לעדי עדיים נמשלה צוולילת כציאי הנתקרה לזונה
 ע"ש קופה, כי אהבה הנוותרת בקישועים וחונדה עגזים צושגל נעולות זו צו, כי
 החונדה לעדיים עובדת לנחשים, והחושקת אהבים היא לרוצ לנען היות לה תכטינים,
 כו"ש קופר אחד צזוננו: הזנות צמחיר תנדה היא מולדת ערים גדולות ועשירות, כי
 כאשר רבתה הללחת הללוונים וחונדתם צפאר הצגדים, כן פרו וישרלו פשעי הזנות לנשים
 אשר לא השיגה ידן לנחלות תאות לצן, להפקיר את גנן צעד קישועין ולמכור את
 נפשו צעד צחי נפט...

ג. נְבִיא יִסְרָאֵל וּמִזְבִּיחַ.

הנביאים והנועפים החזים והלופים, אשר כמו כח הליניקים ציון. התכסו בצולצושים פשוטים בלדכות סער ובאזורי עור, להראות לעם ישראל כי אין חפץ להללחם הללוניים צפני עם עדנים, וכי עוז עוז לישראל לסוב לאיחכו הראשון, צעוד היותו רועה לאן ועוזד לדונה (*). וכל עשרם ורכושם היה בראשיתם רק ונקבה לאן ועדרי צקר ועבודה רבה (**).

הנביאים והנווכיחים האלה לפנים בישראל עפכו כחם חנות רוחם וכוחם צו לעגם ונרי שים תוכחחם על בקשת וותרות צעדי עדיים, הלא הנה יפעיהו ירויהו יחזקאל והושע על צכות ירושלים, ואחריהם פילון היהודי על צכות אלכסנדריא של מצרים. יפעיהו ווכיח דצברים כותלהוים גלון

(* כו"ט סופר אחד בזמננו: ועת אשר חלל האדם להיות רועה לאן ועוזד לדונה, ולרכי חייו הואילו לעלות צנודרת תענוגי צפרים ופרלו צחודת הוותרות והלוקקים, החלו צכות האדם לצכות צכק גדה כ"ל.

(**) למען הראות כי הולצ הראשיי הוא נשאר ונקיים צתלכות הספה וצתעפוח הלשון, הנני נוכח להאריך קלח ולהקדים שתי הנחות ופורסמות וואווחות בצר צקרב חוקרי קדמוניות: האחת כי בראשית וגורי אצותינו צארץ כשדים היו לפני נמרד ואחריו חם בצורי ליד צהרים וציערים, או עוזדי לדונה ורועי לאן צענוקים וצקעבות (זהו כונת הכתוב צחיוצ "יָבִיד עֲלֵיו רֵעָה טָקְנָה" (כ"ל) אָף עַל עֹלָה" דיעם צעלויגט דער פיהסירט וויח דער צערגצעטטייגער). והשנית כי הלשון העברית היא שפת כנען צדרונית ווערבית של ארץ ישראל נהווה וצתעפה וולשון הכשדים והארנוים צלפונית וצרחית של א"י ע"י שני הברה וחלוק אומיות וצחודת וצקלים, וולות רבות נשאר על כן כושפט צת הלשון צהולדה וצהפדה וצח אנה; ככה ד"ו צעלו הארנויים רעיון ישות והויה צולת הוה, וצעברית נשחנה אל היה, אכן נסער על וצתכנתו צסס הופורט של הקצ"ה וצזון ציוני "כי ויה ה"ף לו לחדם" וצלווי "בי לשג יאמר הווא ארץ" (צא' ת' ה'), וכן הדין צפעל היה צעברית שהיה צארנוית חוה, ורק עפ"י יוצן הכתוב צצראשית "ויקרא לה חוה כי היא היתה חם כל חי" הכי היתה אָם נפש כל חי? הלא רק אָם צני האדם היתה! אנה כוונתו פה צסס חי על המין הוודר, כי חי צעברית כמו חוה צארנוית (אשר נשאר ג"כ צקלח פעלים צקפרי תהלים וחיוצ כמו יחיה דעת, אחיך שוע לי וכו') לכן על הכתוב "ויהי האדם לנפש חי" מתרגס הארנוי "לרות ווללל". — אחרי שתי הקדמות האלה הנני לצאר אף צענים שלשה בגרירים ד"ה, כי גס צצצע צתללות הלשון העברית ון הארנוית נראה כי לצצותינו צארץ כשדים וארס היה כל רכושם ועשרם רק צנוה לאן צעדרי צקר וצעבודה האדונה, הלא הנה: 1) הסס עדר היה וקור לצרטיס רצים צלשון הוורים עסירות. בראשית נחלק האות ד' צחות ת' (דטלנ"ת) וצתהוה עתר הוורה צארנוית כמו עשור צעברית (סכן נשחנה תמיד ת' ארנוית אל ט' עברית כירוע) ונוולאות הולות האלה צתיהן גס יחד צהורחה המשלשם שלהן צסס "עשתרות לאן" טר"ל עדר עתר ועשר של לאן ע"ד השע"פ עשתרות קרנים. עדר צלשון סורית הוא גזר (סכן וצתרגס הפעיטא על עדר עדר לצרו גזר גזר צלחוד וכן ה"י על שני חשיפי עזים) וצתנה לשם עזר (סגס ד' כשדית נשחנה תמיד אל ז' צעברית ד"ו דהצ זהצ דצח צח אחד אחו צצחניה ז' ג' וכן זלק — תרגום חם לצצח זליקון — דלק וכו') ואח"כ לשם גזר (כמו שוהסס גזר צעלצו היה יכול להחחות צצילוף ג"ב ז"ת הסס כתר, וולינו צתהלים פ"ט "שוית עזר על גזור" טר"ל כזר וולצ פה לעוות, צצון קדשי וצחחיו" שחחיו כו"ט ח"כ צהפ"ך העיין "הצעברת עם וציתך וגו'".

צכות ליון וחושב וסופר ונוכח כל מיני עדיים בלבושי גאון וגובה, והולך
 ונוטה אל ליוני נשים זונות, וחוחס דבריו בעונש נרעים כליות ולב לאמר:
 „נחיד בחרב יפולו וגבורתך במלחמה ולאו ואצלו פתחים ונקתה לארץ
 חשב” — וכחב החכם שד”ל צפ”י לישיעה ג’ לאמר: וכאן עשו המפורקים
 כלם שפירשו הנקרא הזה באלו מדבר בנשים זונות, הפורקות רשת
 לרגלי האנשים לנשוק לבס עליהן, והוא איכנו מדבר אלל בנשים גלות
 (יען כי גבהו) והגאון והזכות ענינים נחוקים זה וזה נאלה, גם אין דבר

חללת לארץ נזרו) זהו כונת המוכיח (משל: ב”ז) אח ענין לשוב אל מלכו הראשי והקדמוני
 לאמר: „ידוע תדע פני לאנך שית לבך לעד רייס כי לא לעולם חוסן ואם כזר
 לדור ודור גלה תליר ונראה דשא ונאספו עשבות הריס בנשים ללבושך ומחיר שדה
 עתודים ודי חלב עזים ללחונך ללחם ביתך וחיים לנערוותיך” כאומר: הלא טובים היו
 הימים הראשונים במרעה בקר ובעצודת שדה וכרם והימים האלה צרדיפת המותרות
 ובתאות זהב ובגדי חמודות. — (2) בקר נשתנה אח”כ אל בער (בחינוך ק’ ע’
 כמו ארבע ארקה וכן עטר צלמית ובקורית כמו קטר צעברית) ואח”כ אל בצר
 (כי האותיות ק’ ל’ ונחלפות בכל השמות כמוצאות כוונותיות וכמו שנעשה מהקורית
 ארקה צעברית ארץ, והחלוק הושלש על ג’ האותיות קע”ל תראה במלות רצן
 רבע ורצק — ש”א ועמוס — שהוא כמו ורצן — לפניו ויחזקאל — המורה
 ג”כ עשירית (חיוב ב”ז וב”ה, שם ל”ו י”ט) ונעתק אח”כ להוראת צלרון וחזק
 וצלה, שכן נורים ונצחיים רבים ונלשון הון ועושר גם על אומץ וכזיר כח כמו חיל
 חוסן תועפות עזון וכו’. — (3) שגר „שגר אלפים” נשתנה אל שגר או סחר המורה
 ג”כ קוצץ שגר וריווח, כהערת החכם שד”ל שהשרש סחר מורה על השגר שאדם
 משתגר ומרויח מועטיו ד”ו כי טוב סחרה נסחר בקף וגו’; וכאשר נעשה איש האדמה
 סוחר ורובל נחגלגלה הוללה שגר אל שגר ואל סחר, והיה צוקר ונוקד לסוחר ורובל
 ובזאת ראה תראה גם בפעלים שגר על קנית זר, כרה על קנית ויט (דברים ז’
 ו) הראשון הורה בהתחלה על כמות גרעיני הדגן צרחיים ע”ד „גרש” (ויקרא ז’ י”ד)
 והשני על כרית צור ובאר ויט (4) השם עאן (או ענא) צלמית (אשר
 נשאר בפעל עברי בספר זכריה י’ „קטעו כמו לאן יענו כי אין רועה” שפעל „יענו”
 נגזר משם ע”א ונרדף בכחוצ פה עם לאן שלפניו) נשתנה (בחינוך ע’ ל’ ע”ד ארבע
 ארץ וכו’ ככ”ל אל צאן וגם אל צנה) שנשאר עוד בספר במדבר ל”ז כ”ז ובתהלים ח’
 ומונו בתהווה השרש קנה (בחינוך ל’ ק’ ה”ל) צס מקנה וצפעל קנה צו”ו (שכן
 עשו אז נקנה וקנין וכל משא ומתן צלחן כמו שזליכו ציעקצ שקנה את חלקת השדה
 צוואה קשיטה ותרג’ חריפן שר”ל לאן ונש”ז היה מלויר על המעצעות הראשונות לורת
 כצט שהוא Pecara צרוויית ונשאר מזה השם Pecunia למעות צל”ר) ונתהווה מזה
 השם נקנה וקנין לאשר שנעשה צעל נקנה סוחר וקונה הכל, וכן מורה המלה ערצח
 צלשון סורית כצט („על עדרי הצדיק” צט”ה א’ ונחרגס הפשיטא בגזרא דערביך
 שר”ל צעדרי כצדיק) ונעשה אח”כ צלשון הסוחרים לשם מערצ טעעומו כמו סחורה
 (יחזקאל כ”ז) ומונו הפעל ערצ המורה סחור וגם היות ערוצ צלחה מו”ו וכו’ —
 ובכלל לקחו ונכחות עדרי לאנס ורצן בקרם הוראת כל לשון כח וחיל צין צומוון צין
 צדצרים אחרים, ד”ו והשם עאן ה”ל נעשה (כמו מן קאס= קוס) השם חון (שר”ל
 כח וחיל ועושר) ואח”כ הון (לעושר צלצד וזהו ונלילת ההתול צדצרי זכריה הנציח
 צאמרו „עניי הלאן”); והשם נכסא שהוא כצט בהתעתדו לטעח צלרוויית נגד השם
 נכסיס, ומן רכס נעשה רכוש; וכן מן קרן שור לקח העברי ענין כל אומץ
 וגזורה וכו’, והדברים ארוכים ועתיקים, אבל אין כאן מקומם. —

צבל החזיון הזה על הזכות עכ"ל, ועי"ז נכנס בהמשך הפרשה לדחוקים רצים. אכן באותה הנציח ותחיל להוכיח על חומת גאון עדי עדיים בכלל, ובהמשך תוכחתו יחס לצדו בקרצו לדבר על כסים גאיוניות כאלה כאלו ונגמת חסלן להתקטט להכלית חשק ואהבה ולרמותו בעיניהן וצרגליהן אל מעגזים, ונזכיר עוכס ומגוה "סתהן יערה" שיתכן לאור רק על כסים ותשיחות את דרכן, ואחר שהאריך למוות צפרוערוע כל מיני החכסיעין, וקיים "כי תחת יופי" ע"ז אור רבא (סנת ס"ב ז') היינו לאורי אינטי חלוסי שופרא כזא *), והרד"ק גורס כוואס ופ"י מלשון כוים (***) שר"ל שיעשו רושס כוים על פניה כושפעו כסים כואפות, ולא כוהווצאריס שאורו שזסו קיון לעוצדה ע"ד התוספתא (נוכות פ"ג) "הרושס על עצדו שלא יצרח פטור" או כהמפורסיס שהזכיר שר"ל צהציאס ראיית ווקיפורי מלחמות קלת הקדמונים שצלבדס עיר היו עוסיס כויות צצטר יוסציה צצרוז מלוצון, כי אס הנכון כמו שהעיר הרצ הג' מוהר"ו שטרשאון צקוף הקסר קריס כאוונה לעוהרטי"ף שהיא ע"ד הוליאוה ותשרף" אלל חור שפי הטור על התורה צסס ר' יהודה החסיד שלא דנה לשרפה אלל שיטרפו צה רושס (***) צין פניה לקיון שהיא זונה ועוד היום עוסיס כן צארץ ישועאל ****), ומלינו משפע עוכס אחר לכואפות (יחזקאל כ"ג כ"ד) "אסף ואזכך יסירו". וכוונת הנציח כאן על צכות ליון מלומלומת צכתוב אחד מווכו לעולה בהאנחו מוכאצ לצו לאור: איבה היתס לזוכס קריס כאוונה וגו'! (וזה שאור שס כקסף הים לסיגיס וגו' ענינו ע"ד יחזקאל כ"ב י"ח וכו') טכן גם צקיוס הפרשה שלפכינו הקצ פתאס דצורו כלפי כנסת האוונס צכללה לאור: ונתיך צחרצ יפולו וגו' כמזאר לעיל. וכווחו קרא גם ירוניהו לכנסת ישראל צכלל האוונס לאור: "וזה תיעיצי דרכך לצקט אהצס וגו' כי תלצטי שכי כי תעדי עדי זה צי תקרעי צפוף עיניך לשוא תחיפי מואסו צך עוגציס כפסף יצקשו"!

וציותר האריך לעעניית מלילתו, הנציח יחזקאל, בדמותו כנסת ישראל לחסה ומכאפת תחת בעלה תקח זרים, יפרט ויפרט כל עדיי הנסיס

(* ואולי ר"ל צמלת כזא פה על מין צגד של לור גפן הגדל על מין קוף וחוח ושית שתרגס כלס צקורית כוזא, וצכלל נקרא האילן סגדל צו מוך צלשון קורית כוזא, ויהיה ענין הכתוב רווח על מין חלוק מיוחד שהלציסו את הזונה למען יכירוה כל רואיה, וזה לד"ק "שית זונה" (משלי ז' י') וכן לפי חוקי רוני הוכרחו הזנות ללצוט מעיל (Tgoa) הפתוח מלפניו לגלות שוקיהן (ואולי זה פי' "גלי שוק חשפי שובל" הכ"ל) ערוואיס ונקראות צעצור זה Togatae.

(**) וכן פירטו חכמי האוונס Vitringa ואחריו Michaelis וזה האחרון מלא צקלת כוסחאות הנקרא כ"י האללי סכתוב צסס הנגינה עפחח על הוולה כי ואינה צחוקף, וא"כ היא עומדת צפ"ע.

(***) ודומה לזס שפ"י ר' אליה צחור "ואס לא תפדה וערפתו" אינו רולה לוור סחויית אותו אלל שתעשה צו קיון להכיר אותו.

(****) ועוד צחוקי פרידריך צארצארוסא מלינו משפע זה לכסיס כואפות,

ותכשיטיהן, ונוקפר בחר היעצ (פ' ע"ז) כי וואשר סכה צטונן ולצטקה
 רקוונה וכעלה תחט וחצטקה טט וכקתה ווטי ותעד עדיה לוידים על ידיה
 ורציד על גרוכה וזס על אפה ועגילים על אזניה ועטרה תפארת צראטה,
 יפיפה צנארד וואל וילל לה טס צגויס ציפיה והחלה לשפוך את תזכותיה
 על כל עוצר, וסייס ג"כ צושפטי כואפות טיפטיעו אותה צגדיה ויקחו
 כלי תפארתה (ע"ד טאחרי זנתה האונה צוועטקה העגל כאור לה סקרי
 את עדייך וועליך) ויעשו זה טפטיס לעיני כסיס רצות, אפה ולאזנה יקרו
 כנ"ל וכו'.

וכן פילון סיהודי הוא ידידיה האלכסנדרוני התורמר צוקוונות רביס
 ווקפרי ווקר טלו על חונדת הוותרות צישראל צעדי לוידים ורצידים
 וענקיס, ווקפר צמרי טיחו לפי חוה, איך זוכות וכואפות העלו על גרון
 וזהו חרוע עדייס יקריס וופו וופכיניס, וקרעו צפוך עיניהן לנושך אחריהן
 לצ הגצריס, אשר גם הם עשו וועטקה נטיס צכחל וטרק כזה, כדרך
 הכסדים הוודייס תפרקיס ויחר עווי ארלות הקדס וגס סיוכיס והרוואיס.
 ואחריהס עוד צראטיה הכנסייה הכולריה ווכיח השליח טאלו לאור:
 הנטיס לריכות להעלות עדי הלכיעות על צטרן לפי חקי הווקר והצטקה,
 ולא לתקטע צחלחלי ווחלפות טעה, צזהצ וופו וצאצביס עוצות ווכגלויות
 (עיוועיוק צ' ע') והשליח טועון וזייר: אל תרצו צעדי עדייס, צטער
 ווקולקל לתלתליס, צחכטיי זהצ וצצגדיס יקריס, כי אס תחנהגו צהלכע
 לכח צלצ חוייס (פטרקס ג' ג').

ד. סופר הושב ומונה

לכן גם הוחחר צטצט קופר עדיי צנות האונה ולצי גאון תפארתה
 צחוודתה תכשיטיס, לא יוכל לעלור צולין לצלתי טוס עין ולצ גם על
 וולצ עלמות עגזיס צעס וצווקוס וצוון סהוא. אולס נחצונן היעצ על
 עונדת אשה זונה וחללה צישראל, עליכו כעל לקיטע צראטונה עין לופה
 ווציעו צכיווקי עוויס אחריס אשר חיו צוון סהוא.
 אלל כל העוויס חיו אז שתי כחות עלמות עגזיס אשר טפכו
 תזנותיהן על כל עוצר: האחת הן הנטיס הוותרות צכסוכתן לאחת
 האלילות אשר עבודתן צזנות, לאות פריס ורציה צטצע סחולדה כלה,
 כווי הנטיס הווצכות את סחווה הוא אדוני (Adonis) וועגצ כוגה היא
 פענוק (*) וושלת חן העגזיס (יחזקאל ח' י"ד) צנות וואצ צעצודות צעל
 פעור, זנות הקדשות צצבל להאלילה וולדתה היא Mylitta (**)

(*) צארץ הכסדים נקדשו קדשות להאלילה כוגה וקדסוס להאליל אדוני או פרי-
 טז (Priap).

(**) הקדשה אשר אטננה חיה קודש להאלילה סיהא, סיתה סגורה צאזור סבליס
 ווטולאיס צקשריס לאות, כי האפטרופס סעוווד צפני סעריות חלצ ורפה כח הוא ולא
 יחלצ צפני טער חוטיק, וקראו לחבור הזה צטס Venusgürtel; זהו טכחוצ צספר

אדם וקוריא שום Anaitis. ונעם נפולה העבודה הזאת אל הכנענים הם הפעניקים, אשר אללם נקראה האלילה התיא צעם עשתרות היא Astarte אלהי לידון ואשקלון, וללמה היה כעין אנדרוגינוס בתצנית זכרות ונקבות כאחת (Hermophrodita), ובעבודהה לצפו הגברים שולח נשים והנשים כלי גברים, וזון הכנענים היתה העבודה הזאת ונרסה לקהלת קרתא-חדתא (Karthago) צוקוס Sicca-Veneria ששם עמד היכל כזה הנקרא צלשון לורית "סכות-צנות" (עמוס ה' כ"ו) שר"ל אלהי הנערות צנות פעור (ע"ד שר"ל אלל החאים וצתי הקדשים). ונעם היתה העבודה הזאת לכחלת האי כפחר היא ליפעון, ששם צנו להאלילה התיא עשרים היכלים. וצולרים נקדשו עלמות כאלה להאלילה אשה היא Isis הנודעת צונסתרית. וצארץ יין נקדשו קדשות כאלה (Hierodulen) אל האלילה אפרודיטי או פנדיווס.

שם צנות כאלה צוקרא הוא צכלל קדש'ה כד"א, ועם הקדשות יצתו (הושע ד') והיא נגרסה כלה צמלות תורת ונשה "לא תהיה קדשה וצנות ישראל" וחסתפח צנחלת צני ישראל כי זונה היא וגם עון פלילים לכחש לאל ונעל; ונער כהן עוזד פעור כזה נקרא קדש (דברים כ"ג י"ח*) וצכתוב "לא תציא אהנן זונה ונחיר כלצ צית ה' אלהיך לכל נדר כי תועצת ה' אלהיך גם שניהם" (דברים כ"ג הרוחו על אהנן הקדש והקדשה שהיה קודש לאולר אלילת פו"ר כנ"ל) ונכונה הקדשה זונה והקדש כלצ** וכונתו צעם זונה על פענוס הכ"ל וצעם כלצ על תמוז הכ"ל שהיה צולרים האליל Anubis שוקור שמו לד"ק ונשפת כנען הכוצח מפני היותו כוכב הכלצ, וצתצנית כלצ היתה גם לורתו צכתוצת החרטומים.

הכח השניה היו עלמות ונשים נכריות, טצויות חרצ או טפחות נחרפות או נטוחרות (אונס האזרחיות והתושציות רק צלצדן כצודן ויקרן החלכה לזנות) אשר הפקירו א"ע לזנות שלא לשם איזו ע"ז, רק

אגרת ירמיהו צצצרו ואלילי הכשדים לאמר: גם נשים יוצרות צפתה עינים חגורות חבל ווקטורות לפניהם, וכי יעצר איש ונפשו חשקה צלחת ונהנה ויתן צה אה טכצתו, היא ונחפארת על רעותה צלמרה ראי צת לא יקרת צעיני האיש ההוא לפחות חגורתך. וכאשר לר היכל ונולדה ונחביל אה כל עבודות הקדשות האלה, הקדישו הצצלים לתכלית זאת חוונה קציז הסיכל, וצה סכות ותאים ואשלים וטורות עלים רעננים, אשר צלל דליותיהם צעלו עוצדי הצעל אה הקדשות, ונקראה החוונה ההיא "נחנה הקדשות" וזהו פי' הכחוב (ישעיה כ"ז) "הנחקדשים והנעטורים אל הגנות אחר אהת צתוך" שר"ל כמו צתא (Zelle) והם "צתי הקדשים" (ו"צ כ"ג ז').

* וצרווי היה שם הקדשים Effeminati ע"ט עשותם ונשה נשים, וע"ז צל האוי צחורה, ואת זכר לא חטבצ ונכצי אשה.

** ששם הזה נגזרה לדעת Voltaire הנולה Caelibat לחיש הנעשה פנוי כל ינון, כי לרוב החחרו אנשים פאלה לתועצת ונכבצ זכר.

והחנות האותה המושגל או הנדה (*), והן הרבו בחכמינו כבוד ותפארת, וביחס היתה צית-ועד לחילי העם, כי גם בדברי דעת השכילו עלמות כאלה ונקראו אלל היונים צסס רעיות ר"ל Hetären (**), והיו ציניהן נשים ופורקנות (***) ציפין וצדעתן ד"ו Phryne, Lais והאחת היתה אשה שם היא Aspasia שעלתה אח"כ לגדולה וחשיבות והיתה אשה Pericles וגם אהוצה נפש הפילוסוף קוקראטעס, כי צינים הסס האריכו הפילוסופים שיעת וחקריהם גם על חכמית האהבה, וכל צעל שיעה ושיעה צחר לו צרעיה אחת, אשר צעמה נקראו כל רעותיה ההולכות צעקבותיה, והיו ארצע צוקספין: רעיות-לעוצאז חחת יד המעורוכיתא המליכה Sapho ושיעהה אהצת החן והיופי צנשים; רעיות הפערון קוקראטעס ושיעהו אהצת רוח דעת ויפי הסכל צנשים; רעיות הפערון דיוגינעס ושיעהו חשק הנשים צצחיתה הטוצעיה והצחמית; רעיות הפערון אפיקורס ושיעהו עוגצ הנשים צמושגל חלום.

שם עלמות ופוקרות כאלה צוקרא הוא זונה המעורגס יונת אלל הסצעים צולה Hetäre שמתרגמת ג"כ הכחוצ "צן אשה אחרת אחת" (סופטים י"א צ'), וגיורח ככענית אחת אשר לגמול עוצתה עם ורגלי צני ישראל קפחה יהושע צקהל היתה ופורקנות צסס, רחצ הזונה" (יהושע צ') (****). וולינו סזוכר צוקרא פעמים רבות נשים זונות עם אשת זכונים וילדי זכונים כדבר הרגיל (זכור ד"ו ציהודה, ציפתח הגלעדי, צעמסון נזיר האלהים, צושפט המלך שלמה צין שתי הזונות, צחיוכי הנציח הושע, צויליות יחזקאל ציחוד פ' כ"ג וכו', כי אס אונס החמיירה החורה וואוד צאיסור ניאוף שהוא צאשת איש ונעשה צסקילה הנואף והנואפת, ו"ו הקלה צפנויה (חוץ וצת כסן אפילו פנויה שהיא צשריפה) זונה וחללה, ע"ד שאחז"ל אלל יפת תואר צצציה: לא דברה תורה אלל כנגד ילך הרע שאס אין התורם ותיירה ישאנה צאיסור. וצכל זאת עקצ המלוה "אל תחלל את צתך להזנותה" (ויקרא י"ט) לא הפקירו צנות ישראל א"ע לזנות, כי כרוצן היו נשים שאכנות צנות צועמות (ישעיה ל"צ) וצוקות צלעיף הלכיעות, וצת ישראל כי תחל לזנות פשעה וועליה וועטה כבוד ותהי לצח וקיקלון; והזונות הסזוכרות צעקרא היו לרוצ ווארץ אחרת, אס

(* זכרים חללים כאלה נקראים "פלגשים" (יחזקאל כ"ג ב') וצמדרגה יוחר שפלה "ללתי זכר" (שם ט"ז י"א).

(**) כעין אותן המכונות Grisettes צעיר צצל החדשה היא פאריז.

(***) וצחלנווד קנהדרין ס"צ קראו לזונה ופורקנות כזאת צסס שולכאי.

(****) "יש ופרט וזונות וזון לאורחים, אכן רוב הנופורטים פרשו לשון זנות,

והזונה צלשון לאעינו נקראת זאצ (Lupa) לפי שבמו הזאצ יערוף ערוף צלי שוצע, כך הזונה לא תרום ופעולת זנות, ול"ד צגלל הדבר הזה נקראת זונה: סנגזר וזון פועל, ודי לווצין — Come una hotessa che sempre sta con la tavola apparecchiata — (צס' למה דוד) per cibari altrui."

טצויות ונלחמות הכשות או עלמות זרות ונכריות ונשכני ח"י כמו לידוכיות
 ונחציות ונלריות אשר כפעם בפעם נשאו אותן גם ונלכי ישראל ונכי
 נרום עם הארץ להם לנשים, לכן ונחלרת הזונה ונקרא בשם "חשה
 זרה ונכריה" (ונשלי ז' ע"ז) הנרדף עם "זונה" (שם כ"ג כ"ז). — עלמות
 חשק כאלה ישבו בפתח עינים על הדרך (בראשית ל"ח י"ד) ותשפכנה
 את תזכותיהן על כל עובר (יחזקאל ע"ז ע"ו) ונרצו אלל כל פנה פעם
 בחוץ פעם ברחובות (ונשלי ז' י"ב. זן סירא ע' ז') ונחן אחרי אשר רחלו
 בשכן וכחלו עיניהן ושח שית עדין עליהן, שלחו ונלחך (Kuppler)
 לנערים ונחורים ונחחך (יחזקאל כ"ג ו') והם זאו, לפעמים גם חיש
 ואציו יחדיו (עמוס ז' ז') בנשף נערב יום (ונשלי ז' ע"ו. חיוצ כ"ד ע"ו),
 וכשמוע העלמה שית זוכה ונלורת לצ קול לעדי ונעגבה, ונרה לקרחתו
 בתאום הוניה בנולח נחושם ונעייים ונקשרות (זן סירא כ"ו י') והחזיקה
 זו בשתיה זרועותיה על חזה התנופה ושדי התרומה כהמות ים לגליו,
 ונשקה לו ונשיקות פיה הנוער כאש לרצח (זן סירא ע' ע') והסתה
 אותו לרות דודים ולהתעלם בנחשים נערש נרוד בהטובות אטון ונלרים
 וננקוער בנור חללים וקננון (ונשלי ז'); או לא הלכה לקרחת ונחשבה
 רק ישבה שואפת חשמים רכה ונעונגה על ערש דושק ונחוטב חרגמן,
 ועל נעה כבודה ונשולח באצני חן מופי, ושלחן ערוך לפניה ועליו נחי
 כפש ונלחים טון וקטרת משנחיים לצ (יחזקאל כ"ג) ונעלים ריח ניהוח
 באף השנחיים חלי גיל חשמים כל הלילה עד אור הבוקר. —

הגדה * או האתן אשר נחכו העוגנים אל הזונה היה פעם גדי
 עזים (בראשית ל"ח ואולי רק לקדשה כהנת חלילים נחכו קרצן כזה)
 ופעם גנת ציתן גפן ותאכה (הושע ז') ופעם כסף ונצר רעצון (שם ג')
 ופעם למידי זהב ונערת הפלרת (יחזקאל כ"ג) ופעם לנור ונשתיים או
 טון חורק וסקוי תנחוקים או כל לחונה וניימה (הושע ז') ופעם גם
 כפש חדם (יחזקאל ד' ג').

וכמו שצאריך יון היעיצו "הרעיות" לנגן עלי כצל וכנור, ונחה ציניהן
 כה וניחדת הנוכחה בשם "רעיות ונכרות", כן ידעו גם הזרות והנכריות
 בארץ יהודה לעורר חשק ונעגזיהם "בשיר עגזים יפה קול ונטיצ כגן"
 (יחזקאל ל"ג ל"ב) עד שנגזר לד"ק השם כלי זנור עוג צ ונלשון עגזים.
 והנה ידענו כי ונלילת הנקרא חכה חת חן הונלצצת בעיניה והונלחצת
 יקוד חשבה בשם ונכשפה וחוצרת חצר כד"ח (נחום ג') נרוצ זנוכי זונה
 טווצת חן צעלת כשפים הנוכרת גוים צנוכיה ונשפחות ככשפיה" (והקנחתי
 פירש שם יופי אשר זו זכות ונכשיות עליון לנשודך בני חדם) כמו

(*) ונה שהחשה ונכנסת לצעלה נשעת הנישואין נקרא כדן או כדוכייתא,
 ואזורים שהוא נגזר ון לכל זנות יתנו כיה ונח נחת נדריך (יחזקאל י"ו) שהוא השכר
 שנותנים לזונה, לכן תרגומם אגרא, אנתן זונה תרגם אגר זניתא (דברים כ"ג) ואנור
 ר' אליה קשה לי כי הנדוכיית היא להפך, כי החשה נותנת הנדוכיית לצעל" (נחום דוד).

סבלרפחיה זורה Enchanteresse ונכספה וגם יפה חאר*) ודומה
 לזה גם ונלילת שאר לשונות, וצוקלתן זורה ונלה אחת קסס זורה, ד"ו
 צרונית incantatio וצלרפחיה צוללת enchanter המורה כסוף יסוד
 המלה הוא chanter המורה זורה ונגון וכן צאיעלקית incantre לשני
 המושגים צ"ח. והעיר החכם טד"ל צפירושו ליסעיה כי אלל הערצאים
 היה רעיון זכות כסוף וזורה אחד, ולכן פי' טס טסס "ועוכן" ו"ל
 "קול ענות" טר"ל זורה וכפל הכוין צוקוס הדגש. והו ונלילת הכציה
 צמסתליו על לור "כשירת הזונה קחי כנור קצי עיר זונה נסכחה היטיבי
 נגן הרצי עיר לוענן תזכרי" (יסעיה כ"ג).

על כן הרצו צעלי המוסר: שלונה, צן סירא ופילון, והכצאים:
 יסעיה ירניסו יחזקאל והוטע, להזכיר את צחורי בני ישראל ונשחיתות
 זרה כסוחה עמוקה ונכריה כצאר לרה ונלודים והרנוים, ונעו ונלח אשה
 זונה ונכסיקות טפחיה אשר כופח טטופנה ואחכיתה זורה כלענה וכו'.

חלק רביעי

חית הנשים העבריות בארץ יהודה

פרק ראשון

העבריה בקרב יושבי אהל ומקנה

א. אהל הנשים

זהו העצרים הקדמונים רועי לאן ונוסעים צעדל (סקורין כאחאדים
 לפנים או צי-דואינים עד היום הזה) היה להנשים עם צנותיהן וטפחותיהן
 צאולה הרועים פנימה ודור צפני עלמון ונצעד לונק ונצדיל צינן וצין
 אולה האנשים והעצדים צעבר החילוני. חלק האולה אשר אוו הנשים
 לנושצ להן נקרא פעס קבדה (צנדצר כ"ה ה' ונשאר טסס אלל הערצאים
 ואללכו צוללת Alkove), ופעס ל'אט (לד"ק טופטים ד' כ"א ו"ל נסכה
 הלוע הלוע), ופרכת סיכיעה אשר נרקעה ונוקד עד הטפחות לונקך
 דבר ונצדיל נקראת "טנויכה" (אשר כפתה צה יעל את סיקרא צטופטים
 טס). אכן לאצי יושצי אולה ונוקנה ואצירי הרועים היה, כנוו טמלינו אלל
 אצרהס וילחק, אולה רחצ ידים וגדול וייתר האהלים אשר נעיו סציצותיהס,
 והנה יחדו לכסיהס ולצנותיהס אולה ויחד סמוך לאהלס (צראשית י"ח ט')

(* ויתכן טעט"ז נקרא עגצ ערות האשה צבנוי "נחשת" (יחזקאל ט"ז ל"ו)
 מהוראת נחש וקסס.